

KURIER Popularny

Organ Wojewódzkiego Komitetu

PPS

Rok II

Łódź, środa 21 sierpnia 1946 r.

Nr 229 (299)

Wbrew obietnicom angielskim oddziały Andersa zachowały wojskowy charakter Rząd polski zastrzega sobie prawo odebrania obywatelstwa członkom „Korpusu Przynależności”

WARSZAWA (PAP). W obecności ministra Rzymowskiego, minister pełnomocny Józef Olszewski wystosował następującą notę:

„Wielce szanowny panie charge d'affaires.

W nocy Nr 198/5247/46 z dnia 4 czerwca 1946 r. w sprawie demobilizacji polskich sił zbrojnych pod dowództwem brytyjskim podsekretarz stanu Z. Modzelewski wyraził miśnieniem rządu polskiego wątpliwość co do słuszności utworzenia polskiego korpusu przynależności ze zdemobilizowanych żołnierzy polskich. Rząd mój natychmiast po wysunięciu przez Jego Ekscelencję ministra Bevina projektu sformowania polskiego korpusu przynależności wskazał na to, że wbrew zapowiedziom rządu Jego Królewskiej Mości i niezależnie od jego intencji nie będzie to faktyczna demobilizacja dawnych oddziałów polskich, lecz zachowaniem ich w innej postaci, a więc w konsekwencji również wszystkich szkodliwych skutków ich istnienia dla sprawy pokoju i stosunków polsko-brytyjskich. Powstanie polskiego korpusu przynależności, jako organizacji militarnej, ujętej w karby dyscypliny wojskowej, w najmniejszym stopniu nie zmniejsza presji wywieranej na żołnierzy przez antydemokratyczny korpus oficerski przy pomocy całego systemu wyrażanych i dalekich od prawdy środków, a więc jeszcze bardziej utrwala hamulce powstrzymujące żołnierzy od powrotu do kraju.

I według ostatnich wiadomości, jakie rząd mój z różnych źródeł otrzymał, a w szczególności na podstawie oświadczeń gen. Andersa i gen. Kopańskiego, których to wypowiedzi nie można w żadnym razie traktować jako oświadczeń prywatnych, oraz odpowiedzi podsekretarza stanu Lawsona w Izbie Gmin, wojskowy charakter polskiego korpusu przynależności nie może budzić wątpliwości.

Ten charakter militarny polskiego korpusu przynależności rząd mój widzi w następujących jego cechach: 1. Zależność od War Office. 2. Zachowanie dowództwa wojskowego. 3. Zachowanie dawnych formacji kadr. 4. Podleganie pra-

wodawstwu i dyscyplinie wojskowej. 5. Utrzymanie oficerów polskich w dowództwie korpusu. 6. Zachowanie stopni wojskowych i mundurowania. 7. Płaca według stopni wojskowych, nie zaś według wykonywanych prac.

W tym stanie rzeczy obywatel polski, podpisujący kontrakt wstąpienia do polskiego korpusu przynależności, wchodzi w kolizję z ustawą o obywatelstwie polskim z dnia 20 stycznia 1920 r. (Dz. URP 1920 r. Nr 7, poz. 44 art. 11, pkt. 2), w brzmieniu w tym miejscu: „Utrata obywatelstwa następuje... 2. Przez przyjęcie urzędu publicznego lub wstąpienie do służby wojskowej w państwie obcym bez zgody rządu polskiego”. Rząd mój zastrzega sobie całkowitą swobodę zastosowania tej ustawy w stosunku do obywateli polskich, wstępujących do polskiego korpusu przynależności i ponownie podkreślić pragnie, że powstanie i zachowanie tej instytucji traktować musi jako akt, który nie będzie sprzyjał rozwojowi przyjaznych stosunków brytyjsko-polskich i który nie jest uzasadniony bliżej żadnymi względami rzeczowymi.

II. Rząd mój w zrozumieniu potrzeb tych byłych żołnierzy polskich,

którzy nie są jeszcze zdecydowani powrócić, nie odnosi się bynajmniej nieprzychylnie do tworzenia instytucji szkolących do zawodów życia cywilnego, jednakże musiałby najpierw nabrać pewności, że instytucje te będą posiadały następujące cechy: 1. Szkolenie odbywać się będzie w formach pozbawionych cech wojskowych, zwłaszcza wyszczególnionych w punkcie pierwszym niniejszej noty, 2. Szkolenie odbywać się będzie w odrębnych zespołach ściśle fachowych. 3. Przedstawiciele rządu mojego dopuszczeni będą do tych instytucji, gdzie szkolenia będzie się odbywać i będą mieli możliwość stwierdzenia ich niewojskowego charakteru. 4. Instytucje szkoleniowe nie będą ośrodkami działalności skierowanej przeciwko rządowi polskiemu. 5. Dawni oficerowie polskich sił zbrojnych pod dowództwem brytyjskim pozbawieni będą wszelkiego wpływu na charakter i bieg szkolenia. 6. Płace będą według wykonywanych prac, względnie — do czasu nabrania przez szkolonych pełnych kwalifikacji zawodowych — jednolite. 7. Szkolący się będą mogli być zapatrywani w prasę polską z kraju, zaś polskie organizacje demokratyczne, działające na terenie Wielkiej Brytanii, będą miały do nich swobodny dostęp. 8. Szkolący się będą mieli zapewniony wolny dostęp do przedstawicielstw dyplomatycznych i konsularnych rządu polskiego bez wszelkiej dyskryminacji z tego powodu.

Delegacja O. N. Z. powróciła do Warszawy

WARSZAWA (PAP). Delegacja podkomisji ONZ do spraw odbudowy terenów zniszczonych po jednodziennym pobyciu na Śląsku powróciła do Warszawy. Dnia 20 bm. w godzinach rannych odbyła się w Ministerstwie Żegluga konferencja pod przewodnictwem ministra Jedrychowskiego, w czasie której delegaci zapoznali się z naszym bilansem płatniczym i handlowym.

W godzinach popołudniowych delegaci ONZ konferowali po raz drugi z wiceprzewodniczącym ko-

mitetu ekonomicznego Rady Ministrów, prezesem Centralnego Urzędu Planowania Bobrowskim. W czasie konferencji omówione zostały materiały zebrane przez delegację w czasie pobytu w Polsce oraz przedyskutowane wnioski i dezideraty dotyczące odbudowy gospodarczej naszego kraju.

Wieczorem podejmował gości zagranicznych obiadem przewodniczący komitetu ekonomicznego minister Przemysłu Hilary Minc.

Transjordanania nie jest niepodległa Delegat polski sprzeciwia się wnioskowi przyjęcia jej do ONZ

NOWY JORK (PAP). Na posiedzeniu komisji kwalifikacyjnej kandydatów do ONZ zabrał głos delegat polski, stwierdzając, że wniosek Transjordanii o przyjęcie jej do ONZ budzi pewne wątpliwości wśród delegacji polskiej.

Delegat polski podkreślił, że zgodnie ze złożonymi już dawniej deklaracjami polskimi obecne jego oświadczenie nie jest skierowane przeciwko narodowi i rządowi Transjordanii.

Polska — oświadczył delegat polski — zawsze uznawała wszelkie tendencje do wyzwolenia się narodów spod obcego panowania. Sympatią cieszyły się u nas zwłaszcza tendencje wyzwolenicze narodów

arabskich. Jednakże w chwili obecnej Polska, jako członek dawnej Ligi Narodów i teraz ONZ, związana jest przepisami, ustalonymi przez tę organizację, a przewidującymi szereg warunków, które muszą być spełnione tak dla dobra Transjordanii, jak i dla dobra wszystkich Narodów Zjednoczonych.

Cytując dokładnie wspomniane przepisy, delegat polski stwierdził, że mandat może być zawieszony jedynie po „starannej obserwacji w przeciągu dostatecznie długiego okresu”.

Następnie delegat polski poddał krytycznej analizie traktat, zawarty w Londynie dnia 22 marca br. pomiędzy Wielką Brytanią i Trans-

jordanią, stwierdzając, że traktat ten pozostaje w sprzeczności z duchem Karty Narodów Zjednoczonych, jak również z warunkami, opracowanymi w swoim czasie przez radę Ligi Narodów.

Postanowienia traktatu w rodzaju tych, które mówią o stacjonowaniu wojsk brytyjskich w Transjordanii oraz o dostarczaniu im amunicji, żywności i pomocy finansowej nie mogą być uznane za zgodne z warunkami, które wymagają, by dane państwo „było zdolne do obrony swej całości terytorialnej i niezawisłości politycznej” oraz by posiadało do swej dyspozycji dostateczne zasoby finansowe dla zapewnienia działalności rządu. Przepisy traktatu wywołują wrażenie, że Transjordanania nie może uchodzić za państwo suwerenne i całkowicie niezawisłe, zdolne do wypełniania zobowiązań wynikających z Karty.

Powtarzając, że Polska jest oczywiście daleka od tego, by przeciwstawiać się niepodległości Transjordanii, delegat polski stwierdził, że w tej chwili niepodległość ta nie istnieje ani de jure, ani de facto, wobec czego dopuszczenie Transjordanii do ONZ należy uznać za przedwczesne.

Sądzę, że odroczenie wniosku o przyjęcie Transjordanii byłoby po myśli wszystkich Narodów Zjednoczonych, zakończył delegat polski swe przemówienie.

B. cesarz Mandżuko tłumaczy się

LONDYN (PAP). Z Tokio donosi agencja Reutersa, że ostatni cesarz marionetkowego państwa Mandżuko, utworzonego przez Japończyków, tłumaczył swe postępowanie w czasie okupacji japońskiej przed Międzynarodowym Trybunałem Wojskowym do spraw przestępców wojennych w Tokio.

Składając zeznania, cesarz Puyi wykazał wielkie wzburzenie i bił pięścią w stół nazywając Japończyków mordercami, zeznał on, że generał japoński Yoshika oturł jego żonę i kazał mu się ożenić z Japonką, przedłożywszy mu kilka fotografii ewentualnych przyszłych oblubienic do wyboru. Był on całkowicie skrupowany w swym działaniu i za przeciwstawianie się Japończyków groziła mu śmierć.

Przewodniczący Trybunału sir William Webb oświadczył, że niebezpieczeństwo lub obawa przed śmiercią nie mogła służyć jako wytłumaczenie zdrady lub tchórzstwa.

Narody Bliskiego Wschodu protestują przeciw naruszeniu suwerenności ich państw

MOSKWA (PAP). Korespondent agencji TASS podaje z Bagdadu wypowiedzi gazet arabskich „At-Tokadom” i „Sant-Al-Achrar”, domagające się ewakuacji wojsk angielskich z Iraku. Gazety bagdadzkie wskazują, że przybycie wojsk angielskich do Basra stanowi pogwałcenie niezależności Iraku i jest sprzeczne z układem anglo-irackim. Gazety arabskie domagają się ponadto rewizji układu anglo-irackiego wskazując, że układ został podpisany przez Irak pod nacis-

kiem Anglii i że układ ten stanowi parawan zasłaniający okupację Iraku przez Anglię. Gazeta „Asz-Szaab” donosi, że robotnicy Anglo-Irackiego Towarzystwa Naftowego w Kirkuku (Irak) oraz kolejarze domagają się ukarania winnych zastrzelenia robotników w dniu 12 lipca i okazania pomocy rodzinom zamordowanych.

MOSKWA (PAP). Korespondent agencji TASS cytuje artykuł irańskiej gazety „Azerbejdżan”, występujący przeciwko angielskim zakusom na niezawisłość Iranu.

„Jeszcze nie uciechła fala oburzenia, wywołanego niedawnymi wydarzeniami — pisze gazeta o krwawych zajściach, które niedawno miały miejsce w przedsiębiorstwach naftowych w Abadnie — a już na wody perskie wtargnęły angielskie okręty wojenne i w Basra wylądowały wojska hinduskie i angielskie. W ten sposób Anglia zupełnie otwarcie demonstruje swój stosunek do wolności i niepodległości małych państw.

Ciężkie oskarżenia wobec Włoch

Na nic nie zdały się zaprzeczenia premiera de Gasperi

PARYŻ (PAP). Komisja polityczna i terytorialna dla traktatu pokojowego z Włochami obradowała dziś przez dwie godziny. Włochy zwróciły się do komisji z prośbą o zmianę wstępu traktatu pokojowego. Włochy proszą, aby w wstępie powiedziano jasno, że wina za przystąpienie Włoch do wojny przeciwko sojusznikom spada nie na naród włoski, lecz na reżim faszystowski w odróżnieniu od ludu włoskiego. Włochy proszą następnie o zmianę słów, że Włochy skapitulowały bezwarunkowo na słowa, że Włochy pierwsze zerwały z Niemcami i przyjęły warunki zawieszenia broni.

Zastrzeżenia w stosunku do żądań włoskich wysunęli przedstawiciele Polski, Holandii, Jugosławii, Belgii, Czechosłowacji i Abisynii. Przedstawiciel Jugosławii oświadczył, że Włochy zaatakowały Jugosławię bez formalnego wypowiedzenia wojny.

Przedstawiciel Belgii oświadczył,

że Włochy zatapiały belgijskie okręty i założyły bazy lotnicze na terytorium belgijskim. Przedstawiciel Polski oświadczył, że Włochy wypowiedziały wojnę wszystkim sojusznikom Polski. Delegat Polski stwierdził, że mimo oświadczeń włoskich Polska była w stanie wojny z Włochami. Przedstawiciel Holandii zaznaczył, że Holandia wypowiedziała wojnę Włochom za pośrednictwem posła szwedzkiego w Rzymie.

Przedstawiciel Czechosłowacji oświadczył, że Włochy uznały niemieckie panowanie w Czechosłowacji, a przedstawiciel Abisynii zaznaczył, że naród włoski z entuzjazmem popierał włoską inwazję na Abisynię.

Komisja polityczna do spraw włoskich odrzuciła sugestie włoskie z memorandum włoskiego i przeważała, posiedzenie o godzinie 19-ej.

PARYŻ (PAP) W związku z art. (I) pkt. 6 memoriału włoskiego, który zaprzecza, jakoby istniał stan

wojny między Polską a Włochami, na wtorkowym posiedzeniu komisji polityczno-terytorialnej dla Włoch, członek delegacji polskiej radca Winiewicz złożył następujące oświadczenie:

„Twierdzenie delegacji włoskiej, jakoby stan wojny między Polską a Włochami nie istniał, jest zupełnie niezgodne z rzeczywistością. Włochy przez rozpoczęcie działań wojennych przeciwko Narodom Zjednoczonym postawiły się poza prawem. Włochy były napastnikiem, dlatego wydaje się całkiem dziwne, że agresor domaga się wypowiedzenia wojny od tych, których zaatakował. Włochy zerwały stosunki dyplomatyczne z Polską. Obywatele polscy we Włoszech byli traktowani jako obywatele wrogiego państwa, własność ich była skonfiskowana. W roku 1941 wydana została wspólna deklaracja wzajemnej pomocy w walce z agresją państw sprzymierzonych. Polska deklarację tę podpisała. W deklaracji tej państwa zobowiązały się do kontynuowania walki z niemieckim i włoskim okupantem. Deklaracja ta jest jasnym oświadczeniem, wskazującym na to, że stan wojny istniał między Włochami a Polską. Żołnierze polscy walczyli w Północnej Afryce i we Włoszech. Żołnierze polscy broniли się do niewoli i gineli od włoskich kul. Jednostki polskiej marynarki czynne były na Morzu Śródziemnym przeciw flocie włoskiej. Niedaleko Malty np. straciłmny jeden z naszych statków. Dlatego stwierdzam, że wniosek włoski jest i miazgą, i niezasadnym z prawnego, jak i z faktycznego punktu widzenia. Polska podobnie, jak inne państwa, wyrażone w poprawce włoskiej, była w stanie wojny z Włochami. Stawiam wniosek o odrzucenie poprawki włoskiej jako zupełnie niezasadnionej”.

Egipt odrzuca propozycje angielskie

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, że Makram Pasza, przywódca partii niezależnych Wafdystów i członek delegacji egipskiej do dyskusji nad rewizją traktatu anglo-egipskiego oświadczył korespondentom, iż delegacja egipska jednogłośnie odrzuciła propozycje brytyjskie.

Zmienne stanowisko W. Brytanii w stosunku do żądań Związku Radzieckiego w sprawie rewizji traktatu z Turcją

PARYŻ (PAP). Agencja France Presse donosi z Londynu, że poglądy rządu brytyjskiego w sprawie rewizji konwencji z Montreux, są zawarte w nocie przygotowanej w obecnej chwili przez ministerstwo Spraw Zagranicznych, która to nota zostanie doręczona rządowi radzieckiemu w ciągu najbliższych dni. Kopia tej noty zostanie jednocześnie doręczona rządowi tureckiemu.

Wydaje się, że w ciągu dni ostatnich ministerstwo Spraw Zagranicznych zmieniło poglądy w sprawie wyżej wymienionego traktatu. Wkrótce po złożeniu noty radzieckiej rządowi tureckiemu, koła rządowe ministerstwa Spraw Zagranicznych oświadczyły, że nie poczynią żadnych kroków w tej sprawie i że inicjatywa należy do ZSRR i Turcji. W kilka dni później ministerstwo doniosło, że rząd brytyjski przesłał notę Turcji i prawdopodobnie Związkowi Radzieckiemu.

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, że ambasadorowie brytyjski, amerykański i francuski powiadomili rząd turecki o poglądach swoich rządów dotyczących noty radzieckiej w sprawie rewizji konwencji w Montreux.

Hasan Saka, turecki minister spraw zagranicznych pozostawał w stałym kontakcie z przedstawicie-

łami dyplomatycznymi państw, które podpisały układ w Montreux. Frakcja parlamentarna rządowej partii republikańsko-ludowej gruntownie rozpatrywała tekst odpowiedzi tureckiej na notę radziecką i wyraziła uznanie dla polityki rządu. Odpowiedź Turcji zostanie wrótcę przekazana rządowi radzieckiemu i opublikowana.

W paru słowach

— Agencja France Presse podaje, że premier francuski Georges Bidault przyjął premiera włoskiego De Gasperi, z którym omawiał sprawy dotyczące Włoch.

— Dela Tuka, premier marionetkowego rządu słowackiego w czasie wojny, został powieszony. Był on skazany na śmierć 14 sierpnia po procesie za zdradę.

— Agencja France Presse donosi z Waszyngtonu, że admirał Blandy, który prowadził doświadczenia w atolu Bikini, po powrocie do Waszyngtonu oświadczył prasie, że doświadczenie dostarczyło cennych wiadomości. Admirał Blandy dodał, iż ma nadzieję, że bomba atomowa zostanie zniszczona.

— Agencja Reutersa donosi, że gen. John Lee, zastępca głównodowodzącego nad wojskami alianckimi na obszarze śródziemnomorskim, oświadczył, iż odbędzie inspekcje posterunków na linii Morgiana, która objęła strefy jugosłowiańską i aliancką na terenie Kraju Julijskiego.

— Minister Noel Backer po powrocie z Genewy z konferencji UNRRA, oświadczył, że dostawy dla Europy, będą trwały do marca lub kwietnia przyszłego roku. Administracja UNRRA będzie utrzymywana tak długo, dopóki nie skończą się dostawy.

Agencja France Presse donosi z Londynu, że koła rządowe uważają za możliwe dalsze pozostanie w Grecji misji brytyjskiej, czuwającej w przedwstępnych pracach przy ustalaniu list wyborczych.

Ostatnie słowo

W przyszłym tygodniu wygłoszą oskarżeni przestępcy przeciwko ludzkości na procesie w Norymberdze swoje ostatnie słowo. Staną przed międzynarodowym trybunałem, aby wziąć raz jeszcze do pomocy kłamstwo, obłudę, fałsz i oszustwo, którymi będą się starali udowodnić im winę zrzuć na tych, którzy w nikczemnym strachu przed sprawiedliwością i zasłużoną karą sami skrócili swój nieczyny żywot. Jeszcze raz spróbują zniechęcić ambasadorków zatrutej nienawiścią ideologii faszystowskiej tłumaczyć różnego rodzaju okolicznościami swe zbrodnie. Bez cienia odwagi cywilnej, bez ambicji i pozorów słuszności deklamować będą o swoich dobrych intencjach i nieświadomości tego wszystkiego, co ujrzał świat. Każdy z osobna będzie zaklinał się, że nie wiedział o piecach, gazowych krematoriach. Będą chcieli po długich, mozolnych misjach gromadzenia niezbitych dowodów ich winy, podważyć i osłabić wszystko, co świadczy o zorganizowanych metodach zbrodni ludobójstwa.

W ostatnim swoim słowie które cechować będzie tchórzostwo i upodlenie, będą skłonić o łaskę, domagać się wyrozumienia, mówić o przebaczeniu, prosić o litość. Cały świat cywilizowany będzie słuchał tych przeklętych słów, którymi wczorajsi dygnitarze i rzecznicy Trzeciej Rzeszy, będą prześcigać się wzajemnie w szukanu okoliczności łagodzących dla siebie. Te słowa nie będą kierowane tylko do tych, którzy wymierzać im będą sprawiedliwość. Lekkiwy, pełen strachu głos podpalaczy świata i ujarzmieli wielu narodów, wydostanie się z zamkniętych sal norymberskiego trybunału i rozlegnie się po świecie, dojdzie do wszystkich tych, którzy odczuli na sobie nieszczęście i tragizm koszmarnych lat. Będą słuchali tych słów wczorajsi więźniowie obozów koncentracyjnych bici i poniewierani w swej godności ludzkiej, dojdzie bełkot hitlerowski uszu ofiar straszliwej pożogi w wyniku której miliony ludzi niewinnych straciło swe życie, ostatnie skomlenie o litość słuchane będzie przez wdowy i sieroty, przez tych którym zabrali ojców, mężów i braci.

Zbyt świeże jeszcze i bolesne są rany zadane światu i ludzkości, aby jakiegokolwiek słowa umiały je tłumaczyć. Zbyt wiele nienawiści i uzasadnionego uczucia zasłużonej zemsty nagromadziło się w umysłach i sercach ludzkich, aby sądzić, że najkunsztowniej zbudowane przemówienia i wykretnie, oszukańcze chwytły potrafią dokonać wyłomu w opinii cywilizowanego świata, która w tym wypadku jest najzupełniej jednolita i stanowcza. Dlatego, wierzymy wszyscy, że ostatnie słowo rycerzy gasnącego świata zawiśnie w próżni. Spokojni jesteśmy o to, aby mogło ono kogokolwiek doprowadzić do rewizji swego stanowiska, czy też podważenia swych poglądów.

My pragniemy raczej zwrócić uwagę, na rzeczy które powinny towarzyszyć temu ostatniemu słowu zdrożowanego faszystwu, ostatniemu tchnieniu bestii która takim wysiłkiem i morzem krwi ludzkiej została powalona na zawsze. Dla nas istotne jest to, że w tym czasie kiedy dobiega końca wielki proces nad faszystwem i jego krwawym dorobkiem, istnieją jeszcze na świecie bastiony w których dojrzewa szaleńcza myśl faszystowska, istnieją gniazda na ziemi i pod ziemią, w których wykluwają się nowe przewrotne myśli mające w przyszłości zaatakować pokój i bezpieczeństwo narodów. Nas przeraża brak SIŁY I ZDECYDOWANIA u wszystkich wolnych narodów świata, brak logicznej i konsekwentnej linii prowadzącej do całkowitego wytrzebienia możliwości odrodzenia faszystwu na świecie. Niestety, wszystko to co rozgrywa się na arenie międzynarodowej i to co dostrzegamy na mapie świata, utwierdza nas w niepokoju i usprawiedliwia głęboką troskę o WŁAŚCIWE WYCIĄGNIĘCIE WNIOSKÓW Z KOSZTOWNEJ LEKCJI HISTORII.

Wszystkie siły postępu i cywilizacji muszą się skupić i zwrzeć, dojrzeć i uaktywnić, aby ostatnie słowo oskarżonych przestępców, było faktycznie OSTATNIM SŁOWEM międzynarodowego faszystwu, wroga ludzkości i kultury.

ARTUR KARACZEWSKI

Za głupotę przywódców muszą płacić Hindusi życiem

NOWY JORK (PAP). — „New York Times” komentując zaburzenia w Kalkucie stwierdza, że to zły omen przededniu ogłoszenia niepodległości Indii. Pozwalają one kwestionować trwałość przyszłej niepodległości. „New York Herald Tribune” stwierdza, że Muzułmanie i Hindusi płacą życiem za głupotę ich politycznych przywódców. Straszna to cena za ustosunkowanie się niektórych przywódców hinduskich do brytyjskiej propozycji w sprawie niepodległości. Może być — kontynuuje dziennik — że okropność rozruchów kalkuckich przyczyni się do tego, żeby z tych polityków wyrosł męzowiec stanu”.

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że naczelny chirurg rządu bengalskiego oświadczył na konferencji prasowej, że 2.931 osób zostało do wtorku skierowanych do poszczególnych szpitali w Kalkucie. Rzecznik rządowy oświadczył na konferencji prasowej,

że sytuacja w Kalkucie w dalszym ciągu poprawia się. Oddziały wojskowe zostały wzmocnione, czynią one wszystko, co w ich mocy, aby przywrócić normalne warunki w mieście. Stan pogotowia będzie trwał tak długo, jak tego będzie wymagała sytuacja. Wraz z uspokojeniem nastrojów, zaczynają kursować autobusy i taksówki. Spotyka się również samochody prywatne. Tramwaje jednak nie ukazały się jeszcze, ponieważ związek tramwajarzy nie pozwala jeszcze swym pracownikom powracać do pracy, chyba, że przywódcy partii politycznych zapewnią, że zamieszek więcej nie będzie.

Uniewinniający wyrok

JEROZOLIMA (PAP). Sąd wojskowy uniewinnił porucznika Beniamina Woodworth oskarżonego o zabicie Żyda Abrama Rosenberga w Tel Awiwie 19 czerwca.

W Grecji się nie zmieni

Referendum nie przyniesie koniecznego dla kraju uspokojenia

LONDYN (PAP). — Na temat plebiscytu w Grecji w sprawie monarchii, mającego się odbyć 1-go września, korespondent „Times” depekuje z Aten: „Sądząc z sytuacji w dużej części kraju, nadzieje, że długotrwałe napięcie w życiu politycznym Grecji ulegnie złagodzeniu, stają się mało prawdopodobne. Wątpliwym jest, aby urny

wyborcze stały się wyrazem woli narodu i aby zagadnienia konstytucyjne zostały raz na zawsze rozwiązane.

Obserwatorzy wątpią w możliwość prawidłowego referendum i obawiają się, że nie tylko nie da ono rozwiązania wewnętrznego problemu Grecji, ale następcy poważniejsze dla kraju trudności. W

kraju trwają ciągle zajęcia, spowodowane przez tolerowanie przez rząd organizacje prawicowe, przez co w miejscowościach bardziej odległych i niedostępnych warunki są alarmujące. Obecność uzbrojonych band w górach i terror stwarzają warunki podatne do otwarcia sporów i utrudniają zagojenie otwartych ran tego kraju”.

Dr. Bolesław Drobner

wiceprzewodniczący Rady Naczelnej PPS

Nasze oblicze polityczne

List do b. wiceministra Bezp. Publ. Tow. Henryka Wachowicza

Przeczytałem w drodze z urlopu w Bibliotece Sejmowej trzy Wasze znakomite artykuły w „Kurjerze Popularnym”, organie PPS wychodzącym w Łodzi, z dnia 11, 12 i 13 sierpnia i bardzo duże wyjątki z pierwszego artykułu w „Gazecie Robotniczej” organie naszej partii, wychodzącym w Katowicach dnia 13 sierpnia. Niestety, nie znalazłem ich w „Naprzedzie”, za co Was bardzo przepraszam.

Ponieważ pierwszy nakład „Drogowskazów” z listopada ub. r. (Wydawnictwo Spółdz. księg. „Czytelnička”) został wyczerpany, przeto przedrukujemy na tym miejscu ostatni artykuł, umieszczony w „Drogowskazach” pt. „NASZE OB-LICZE POLITYCZNE” (str. 165 — 172), który można uważać za wstęp do Waszych artykułów.

Uścisko dłoni

Wasz przyjaciel

Bolesław Drobner.

15. 8. 1946.

Już od dłuższego czasu przyzwyczajaliśmy się do używania skrótów zgłoszkowych lub literowych. Zdarza się nawet często, że ludzie takie skrótowo mylnie uważają za nazwy. Herbwo może być równie dobrze nazwiskiem, jak Stolyhwo, choć jest to skrót trzech nazwisk. „Rozszyfrowanie” słowa RGO lub CEKOS, sprawiałoby dużo trudności nawet podopiecznym. Ale najpopularniejszym skrótem i to od dziesiątek lat, jest trzeczyliterowy skrót PPS. Skrót ten jest łatwy do odczytania, szczególnie dla polskiej klasy robotniczej, dla której jest sztandarem.

WARTO ZNÓW ROZSZYFROWAĆ TEN SKRÓT PO 53 LATACH ISTNIENIA PPS.

JEST TO SKRÓT POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ. — POLSKA ONA JEST OD LAT 53, A HISTORIA NASZEJ PARTII ZWIĄZANA JEST Z WALKĄ O NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI. Partia nasza umiała ponosić ofiary w swym patriotyzmie i ŚMIESZNYM BYŁOBY, BY PARTIĘ NASZĄ KTÓS ZECHCIAŁ UCZYĆ PATRIOTYZMU. Nauka taka dobra jest dla tych, którzy miłości Ojczyzny uczyli się dość późno w swym życiu. Nie można zaprzeczyć, że wszystkie polskie partie, choćby konserwatyści, czy chadecy, są patriotyczne, ale żadna z partii politycznych nie prowadziła tak nieustępliwej walki i tak od dziesiątków lat, jak PPS.

Inne partie robotnicze w Polsce były partiami w Polsce, nie miały tak wyraźnego charakteru, jak P. S. Była „Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy”, w której szeregach stała tow. Róża Luksemburg, Tyszkła, Marcin Kasprzak Zalewski (Trusiewicz), Adolf Warski, Karol Radek, Feliks Dzierżyński, dr. Julian Marchlewski, a w listopadzie 1918 r. powstała z połączenia się SDKP i L i Lewicy PPS, z której wyszli Feliks Kon, Maks Horwitz - Walecki, Wiera Koszowska - Kostrzewa, Bernard Szapiro, Ciszewski, Herz, Baniewicz itd. — Komunistyczna Partia Polski, jako sekcja polska III Międzynarodówki.

Służąc Socjalizmowi w Polsce, służyła PPS Polsce i to we wszystkich trzech zaborach. Zbyteczne byłoby lekeje patriotyzmu dawane Ignacemu Daszyńskiemu, Leonowi Wasilewskiemu, Hermanowi Diamantowi, Franciszkowi Morawskiemu, Emiliowi Caspariemu, Zygmuntowi Markowi, Józefowi Drobnerowi, Trąbalskiemu czy mnie — KAŻDY Z NAS UMIAŁ DLA MYŚLI NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI NALEŻYĆ POJĘTEJ PONOSIĆ OFIARY.

Partia nasza nie jest partią, jakby ktoś naiwnie mógł powiedzieć, centrowa, tak by na prawo byli ludowcy, a na lewo PPR. Nie podobno! JESTEŚMY PARTIĄ LEWICOWĄ TAK W NASZYM PROGRAMIE MINIMALNYM, JAK I MAKSYMALNYM, LEWICOWOŚĆ NASZĄ WYKAZYWALISMY NIE TYLKO W SŁOWACH, ale i w CZYNACH. Dość wspomnieć z okresu między 1918 o 1939 r. że największe STRAJKI, TAKŻE GENERALNE, PROWADZIŁA PPS, jak np. w r. 1936 w KRAKOWIE i we LWOWIE. W r. 1923 stali na czele Polski Walczącej przeciw reakcji polscy „niezależni socjaliści”, którzy w maju 1928 r. z powrotem zjednoczyli swe szeregi z PPS i działacze PPS-owsy. Poza Moraczewskim, nie poszedł w r. 1926 za Piłsudskim nikt z wybitniejszych przywódców PPS, a w r. 1928, gdy Niezależna Socjalistyczna Partia Pracy zjednoczyła się z PPS, ode-

szli, na szczęście partii, Wojtek-Malinowski, Rajmund Jaworowski, Zofia Prausowa i tylko po drugiej stronie barykady pozostali, niestety, Kwapiński, albo karierowicz Adam Pragier. PPS, oczyszczona z nacjonalistycznych elementów, utrzymała się na swej „lewej linii”. PARTIA NASZA JEST REWOLUCYJNA! Cóż to znaczy? W programie z roku 1920 wyraźnie określone zostało, że PPS zdążyła do „gwałtownej przemiany ustroju kapitalistycznego”, to znaczy do rewolucji społecznej. W taktyce było sporo oportunistów, kołaczę się to — jeszcze dziś w naszych szeregach, ale wszyscy byli i są przekonani, że tak NA DRODZE „WRASTANIA” W SOCJALIZM SZTUKA SIĘ NIE UDA, ŻE O SOCJALIZM TRZEBA I MUSI SIĘ WALCZYĆ.

PARTIA NASZA JEST DEMOKRATYCZNA! Czyż o tym trzeba kogoś jeszcze przekonywać?! Partii naszej niepotrzebne jest legitymowanie się, że jest demokratyczna. W walce o demokrację, o władzę ludu, zdobytą drogą parlamentarną, a jak trzeba i bezpośrednio, zdecydowanej i rewolucyjnej walki, przypięczętowała swój demokratyzm. KTO JESZCZE NIE POWAŻAŁ WALKI O WŁADZĘ LUDU, TEN WINIEN TYLKO NOSIĆ W PORTEFELU, W ŻELATYNOWEJ, PRZEJRZYSTEJ OPRAWCE, PASZPORT DEMOKRACJI. NAM ON JEST ZGOLA ZBĘDNY!

Stronictwa Demokratyczne dawniej pod wodzą Romanowicza, Smolki, Rottera, Laskownickiego, Bujwida miały jeszcze jakiś jasny wyraz. Dziś monopol na demokrację jest przegrany, nie trzeba z pozorów wycinka wachlarza polskich stronictw oceniać ich znaczenia. PARTIA NASZA NIE MA WCALE ZAMIARU ODDAWANIA INTELIGENCJI PRACUJĄCEJ W MONOPOL STRONICTWA DEMOKRATYCZNEGO, TYM BARDZIEJ, ŻE TA NASZA DEMOKRACJA BARDZIEJ LGNIE DO NAS, NIŻ DO S. D., KTÓREJ OBRAZ JEST MOZAIKĄ NIEWYRAZNA.

Jeśli mówimy o sobie, że jesteśmy socjalistami, to jasno stąd wynika, że naturalnie jesteśmy demokratami. Demokracja i Socjalizm to synonim, ale Socjalizm i Demokracja to nie jest synonim. KAŻDY SOCJALISTA JEST DEMOKRATĄ, ALE NIE KAŻDY DEMOKRATA JEST SOCJALISTĄ.

(Charakterystycznymi były wybory do Rady Zakładowej w Zarządzie miejskim w Krakowie w październiku 1945, przy których na 14 członków Rady Zakładowej wybranych zostało 12 PPS-owców, 1 PPR-owiec i jeden „nijaki”, a ani pisek Red.).

jeden demokrata — dopisek b.d.).

JESTEŚMY PARTIĄ SOCJALISTYCZNA. To mówi wszystko za siebie. A więc przy całym naszym patriotyzmie JESTEŚMY MIĘDZY NARODOWCAMI I UZNAJEMY ZGODNOŚĆ Z CAŁYM ŚWIATEM SOCJALISTYCZNYM. W partiach wszystkich krajów łączy się proletariatus wszystkich krajów. JESTEŚMY KLASOWCAMI, to znaczy, że stwierdzamy w przekroju horyzontalnym budowy społecznej tak silne różnice klasowe, iż niepodobna uzgadniać linii walki z innymi stronictwami, jeśli one reprezentują interes klas uprzywilejowanych, klasy wyzyskiwaczy. Reprezentujemy element klasowo uświadomiony, zdecydowany do jaknajostrożniejszej walki klasowej. Nasz Socjalizm to światopogląd, odznaczający nas bezwzględnie od innych klas i innych stronictw (poza PPR).

JESTEŚMY PARTIĄ SUWERENNA. Cóż to znaczy?! Znaczy to, że mamy własną analizę sytuacji politycznych, mamy własne wnioski, wynikające z jasnych przesłanek, mamy swą odrębną osobowość i wierni swojemu programowi ustalamy — względnie ustalicie staramy się zawsze własną taktykę, własną działalność. ZGADZAMY SIĘ NA JAK NAJDALEJ IDĄCĄ WSPÓLPRACĘ Z POLSKĄ PARTIĄ ROBOTNICZĄ, MAJĄCĄ TAKIŻ SAM PROGRAM MAKSYMALNY, JAK NASZA PARTIA, ALE RÓŻNE OD NAS PODEJŚCIE DO CAŁEGO SZEREGU ZAGADNIENI TAKTYCZNYCH. Gdyby tych podejść taktycznych nie było różnych, nie byłoby powodu do utrzymywania dwóch partii robotniczych o tych samych celach, ale jest faktem, że różnimy się przy całej dobrej woli obustronnej do jak najdalej posuniętej współpracy i o sfuzjowaniu się, połączeniu się w tej chwili mówić nie możemy. PPR nie liczyła się z jednym faktem, a mianowicie, że partia naza wrosła korzeniami w życie polskie, że nie może nie istnieć jako odrębna siła społeczna i polityczna. Jeśli komuś naiwnemu zdawało się, że partia nasza nie rozwinię się, a będzie kulawym koleżką, który ledwo może nadążyć tempu, jakie życie dyktuje, to mylił się. Życie pokazało, że PPS zorganizowana na nowo 9-go września 1944, już na prawym brzegu Wisły rosła z dnia na dzień, a gdy stanęliśmy oko w oko z masami robotniczymi na lewym brzegu Wisły, rosła z go dziny na godzinę i dosięgła dziś cyfry 200 tysięcy członków*). Gdybyśmy odrzucili element koniunkturalny, który zresztą nie zu-

*) Dziś już przeszło 300 tys. (do-1 PPR-owiec i jeden „nijaki”, a ani pisek Red.).

kał u nas tego, czego znaleźć nie nie mogli, — liczebnie wcale nie wielki, gdybyśmy odrzucili element zdemoralizowany, który i do naszej partii wcisnąć się chciał i musiał — to jeszcze liczba członków dosięgnie przeszło 180 tysięcy. Dla nas fakt ten nie jest niespodzianką, TAK STAC SIĘ MUSIAŁO, BY NA POWIERZCHNIĘ ŻYCIA POLITYCZNEGO W POLSCE WYSUBLIWOWAŁA TA PARTIA, KTÓRA NIE WYSIADŁA Z PIŁSUDSKIM NA PRYZSTANKU NIEPODLEGŁOŚCI, NIE WYSIADŁA NA PRYZSTANKU DEMOKRACJI, A JASNYM SZLAKIEM IDZIE KU SOCJALIZMOWI, — nie chcąc tego celu, dla polskich rewolucjonistów jedynego, żadnym nawet najbłyszkośliwszym hasłem zamazywać.

Partia nasza bierze sobie za zadanie praktyczne wychowanie nowych szeregów młodzieży socjalistycznej, tak robotniczej, jak i inteligentkiej, od kolebki do uzyskania najwyższych szczebli naukowych cheemy przeorać glebę nowego pokolenia. To musimy zrobić za pośrednictwem Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Organizacji Czerwonych Harcerzy, Organizacji Młodzieży TUR, Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej (ZNMS) i TUR. Musimy w najszybszym tempie rozwijać pracę wolnomysłcielską, bo na odcinku ciemnoty i obskurantyzmu okres okupacji wycisnął niszczące piętno. Praca wśród kobiet powinna się wzmóc. Człowiek pracy nie może, nie śmie w swym otoczeniu widzieć niewolnicę, żonę tylko, a nie przyjaciela dzielącego z nim nie tylko troski życia powszedniego, ale dzielącego troski życia politycznego, społecznego.

Od najniższych komórek aż do najwyższych ciał portyjnnych musi być stosowana demokracja. NIE WOLNO NAM DOPUSZCZAĆ DO WYWYŻSZANIA SIĘ ZAROZUMIALCÓW, — KARIEROWICZÓW, DYKTATORÓW. W szeregach naszych panować musi uczucie braterstwa, równości, a dyktatorskie zapędy należy ukrócać. — Szczerość, bezpośredniość — oto cechy ludzi mądrych i prawdziwych socjalistów.

Obowiązują nas tym samym aż do uchwalenia nowego programu partyjnego program uchwalony na kongresie radomskim w r. 1938. Na ostatnim posiedzeniu Centralnego Komitetu Wykonawczego przy udziale Prezydium Rady Naczelnej uchwalono m. in. rezolucję, która głosi:

„Droga do wstąpienia do Partii pozostaje otwarta dla wszystkich szczerych socjalistów, godzących się na program PPS”.

Jeśli kto z dawnych socjalistów, którzy tkwili w ruchu partyjnym, do naszej partii jeszcze nie przystąpił, winien to uczynić co-rychlej. Stać na uboczu, być widzianym i słuchaczem może człowiek, który ślepie i głuchnie. SOCJALISTA Z JASNYM SPOJRZENIEM I CZUŁYM UCHEM ZNALEZĆ MOŻE POPULARNY masz. 9 — Erzet — DLA SIEBIE MIEJSCE TYLKO W NASZYCH SZEREGACH.

(19. X. 1945)

Nie od wczoraj partia nasza głosi uznanie dla naszego wschodniego sąsiada, dla ZSRR, dla państwa stu narodów, którego bohaterką Czerwona Armia wyzwoliła znaczne połacie naszego kraju. Wojsko Polskie, zbudowane z pomocą ZSRR zaledwie częścią naszych ziem wyzwoliło spod ucisku niemieckiego faszystwu. Lwia część zasługi należy do ZSRR z jego genialnym wodzem Stalinem. PARTIA NASZA JEST PRZEKONANA, ŻE STOSUNEK ZSRR DO POLSKI ZASADZAC SIĘ BĘDZIE ZAWSZE NA TYCH ZASADACH, JAKIE GŁOSIŁ PRZYJACIEL POLSKI LENIN, JAKIE GŁOSI PRZYJACIEL POLSKI — STALIN.

DO JAKIEJ POLSKI ZMIERZAMY? CHCEMY JESZCZE ZA NASZEGO ŻYCIA UJRZEĆ POLSKĘ SZCZĘŚLIWĄ, WOLNĄ, NIEPODLEGŁĄ, SOCJALISTYCZNA, CHCEMY, BY BYŁA SUWERENNA. To słowo wymaga wyjaśnienia. Oto wszystkie cechy suwerenności Polska posiada. Jeśli mówimy o suwerenności naszej Ojczyzny, to czynimy to dlatego, ponieważ reakcja szermuje frazesami, że jesteśmy uzależnieni, nie mamy pełnej niepodległości. Tak nie jest! Tak może się tylko wydawać człowiekowi słabemu, który patrzy po wierzchu, nie widzi konieczności życiowych. Niema przecież na świecie państwa gospodarce samowystarczalnego. Samowystarczalność są Stany Zjednoczone Am. Półn. — tak mówiono przed straszną wojną, a okazało się, że jednak tak nie jest. O naszej autarchii gospodarczej nie możemy, niestety, mówić. Brak nam zasadniczych elementów przemysłu metalowego i włókienniczego, brak kauczuku i państwo nasze zniszczone w czasie okupacji, przechodzące traszliwie ciężki okres powojenny musi prowadzić politykę symbiozy, współpracy z innymi państwami. Głupy wysnuwać mogą z każdej umowy handlowej z każdego traktatu z innymi państwami — wnioski o naszym uzależnieniu się politycznym. Zewnętrzne cechy suwerenności mamy. Nikt nam nie chce jej odebrać. Będzie to posiadanie najwyższej władzy sądowniczej w Warszawie, będzie to nasz język polski jedynym urzędowym w naszym kraju. Gdy to utrzymamy, a powtarzam, nikt nam nie zamierza tego kapitału odbierać, przyszłość do nas należy. Polska Partia Socjalistyczna nie uрони niczego z tego, co stało się własnością naszego Narodu, walczącej będzie o nowe zdobycze gospodarcze, kulturalne, społeczne

NA OLTARZU WIELKIEJ SPRAWY POLSKIEGO SOCJALIZMU GOTOWI JESTEŚMY KŁAŚĆ OFIARY NAJWYŻSZE, BYLE TYLKO JAK NAJSZYBCIEJ CIAŁEM STAŁY SIĘ SŁOWA: WOLNA, NIEPODLEGŁA, SUWERENNA, SOCJALISTYCZNA RZECZPOSPOLITA POLSKA! WODZEM ZAŚ JEJ BĘDZIE POLSKA PARTIA SOCJALISTYCZNA!

AKCJA PREMIOWA
„KURIER POPULARNEGO”
DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ
KUPON NR 18

14 miliardów na fundusz aprowizacyjny

Tegoroczne zbiory nie zapewniają jeszcze na zaopatrzenie całego kraju bez dalszej pomocy zagranicy

Cztery lata temu, dnia 31 sierpnia 1942, został zamordowany w Oświęcimiu przez oprawców hitlerowskich, przywódcą młodzieży socjalistycznej, nieustraszonego bojownika o socjalizm, gorącego propagatora idei równości społecznej i braterstwa, niezłomny żołnierz sprawy proletariackiej i fanatyczny zwolennik jedności robotniczej, tow. STANISŁAW DUBOIS. Całe jego życie, każdy dzień walki i pracy był wierną służbą w interesie tych, których ukochał, za których walczył, cierpiał i umierał. Jego niezłomna postawa i wiara w zwycięstwo idei, której służył, uczyniły z niego działacza socjalistycznego w najlepszym znaczeniu tego słowa. Całe życie swe, swój los i przyszłość związał na zawsze z ruchem socjalistycznym, ze środowiskiem, któremu poświęcił swe sily, energię, umiejętności i entuzjazm. Wszystko, co posiadał, czym rozporządzał, co składało się na wielkie zalety jego umysłu oddał bez reszty klasie pracującej.

Od najmłodszych swoich lat trafił do szeregów, zaciągnął się pod czerwone sztandary walki. Jako jeden ze współzałożycieli Organizacji Młodzieży TUR, stał się człowiekiem najbar dziej doceniającym wartość młodego pokolenia, wiedział, że PARTIA musi czerpać swe sily żywotne i sily z młodych, świadomych, ofiarnych kadr, które jedynie zdolne są przejąć wspaniałą spuściznę i dorobek ideowy POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ. Niepodległość i socjalizm, to były hasła, którym służył, które starał się zawsze wprowadzić w czyn, które rozumiał całą siłą swego młodego umysłu. Na każdym kroku i w każdej okoliczności potwierdzał to głębokie zrozumienie swojej postawy i stanowiskiem. W r. 1921 bierze udział w powstaniu górnośląskim, walcząc orężnie przeciw germańskiemu imperializmowi. W roku 1930 porwany, pobity i osadzony w twierdzy brzeskiej za nieugiętą walkę z faszysmem, składa najwyższe dowody hartu ducha i odwagi. Brzydzi się sanacyjną laską, nienawidzi ustroju, który opera się na gwałcie i przemocy. Po odcierpieniu kary, znowu staje na czele walczących.

W jednolitym froncie klasy robotniczej widzi on najlepszy, najostrejszy oręż przeciw faszysmowi. Dlatego naprzeciw wszelkim trudnościom i objękcjom, montuje tę jedność, staje wraz z Barłeltem na czele redakcji DZIENNIKA POPULARNEGO, każdym swoim wystąpieniem, każdym słowem zagrzewa do walki o słuszną sprawę. Gdy we wrześniu faszysm hitlerowski podpalił świat, zwracając cały swój potencjał wojenny przeciw Polsce, staje w szeregu, walczy jak przystało dobremu synowi Ojczyzny. Nie kończy się dla niego walka z chwilą ujarzmienia narodu.

Wraca do Warszawy, nawiązuje kontakty, rozpoczyna ciężką, niebezpieczną, szarpającą nerwy i zdrowie pracę konspiracyjną. Wokół siebie gromadzi młodzież i proletariat Warszawy. W sierpniu 1940 r. zostaje aresztowany pod fałszywym nazwiskiem i zidentyfikowany na Pawiaku. Następuje okres najcięższych cierpień, wysyłka do Oświęcimia, powrót na Pawiak i znowu na Oświęcim.

Nie nie udało go złamać. Ta sama nienawiść do faszysmu, taki sam zapal i poświęcenie dla sprawy, ta sama moc nieugięta i upór. Dubois nie znał co to kompromis. Był bojownikiem szczerym, ofiarnym i bezwzględny. Po dwóch latach gehenny obozowej głębi z ręk siepaczy niemieckich, do końca wierny swej ideologii. Z wiarą w klęskę faszysmu, z przekonaniem, że spełniła święta obowiązki wobec proletariatu, oddaje młode swe życie. Życie, walka i śmierć Stanisława DUBOISA, jest najlepszym dowodem ukochania idei, rosnące szeregi młodzieży socjalistycznej — to najpiękniejszy pomnik i hold złożony świetlanej postaci tego ŻOŁNIERZA, PRZYWÓDCY I BOHATERA.

Kar.

Zagadnienie aprowizacji ludności naszego kraju dotyczy szeregu grup ludnościowych, które stosownie do warunków i wydajności pracy muszą być traktowane indywidualnie. Do niedawna zaopatrzenie to pokrywane było ze świadczeń rzeczowych ludności rolniczej oraz do staw zagranicznych.

FUNDUSZ APROWIZACYJNY.

System ten z chwilą zniesienia świadczeń rzeczowych został zmieniony przez utworzenie specjalnego Funduszu Aproprowizacyjnego uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, z dnia 26 października 1946 r. w wysokości 11 miliardów złotych. Przez utworzenie funduszu Min. Aproprowizacji uzyskano możliwość zakupu produktów spożywczych na wolnym rynku i sprzedaży ich konsumentom po cenach reglamentacyjnych. Z funduszu pokrywane będą również zakupy organizacji i instytucji społecznych na wolnym rynku.

ODŻYWIANIE GRUP SPECJALNYCH.

Dużym obciążeniem jest powiększenie norm żywnościowych, przyznanych grupom specjalnym, do których zalicza się ciężko pracujących, dzieci, młodzież, kobiety ciężarne i matki karmiące.

Pokrycia tych wydatków dokonuje się również z funduszu, który wpływy swe czerpać będzie z różnic cen produkcyjnych i kalkulacyjnych wyrobów przemysłowych, z dochodów monopolu państwowych i innych.

ZAPOTRZEBOWANIE ROCZNE.

Aby pokryć roczne zapotrzebowanie aprowizacyjne naszego kraju musimy dysponować następującymi ilościami poszczególnych produktów: zboża 1,400 tys. ton, nasion strączkowych 60,000 ton, ziemniaków 1,500 tys. ton, warzyw 162 tys. ton, mięsa 120 tys. ton, ryb 72 tys. ton, tłuszczów 78 tys. ton, mleka 3,330 milionów litrów.

W uzyskaniu tych ilości istnieją trudności zarówno pod względem finansowym jak i produkcji krajowej. Powoduje to również, że w roku przyszłym będziemy musieli w dużej części opierać się na dostawach zagranicznych.

ŹRÓDŁA POKRYCIA.

ZBOŻE. — Tegoroczne zbiory zbóż pokryją prawdopodobnie w większości zapotrzebowanie krajowe. Należy się jednak liczyć z tym, że pewną ilość będziemy musieli sprowadzić z zagranicy.

ZIEMIANKI. — Produkcja krajowa ziemniaków pokryje w całości zapotrzebowanie wewnętrzne. Możliwe jest uzyskanie pewnych, niewielkich zresztą nadwyżek, które będą mogły być użyte na wywóz.

MIEŚO. — Zwiększający się stan pogłowia zwierzęcego, a zwłaszcza świń, pozwoli na częściowe pokrycie zapotrzebowania krajowego.

Zakupy na wolnym rynku pokryją zapotrzebowanie na sumę 52 tysięcy ton. Z dostaw zagra-

nicznych uzyskamy 27 tys. ton, w czym sama UNRRA dostarczy na 12 tys. ton. Reszta w ilości 41 tys. ton pokryta zostanie przez zarobek z mięsa na ryby.

RYBY. — Produkcja krajowa będzie w stanie dostarczyć 21 tys. ton. Dostawy zagraniczne wyniosą 28 tys. ton, w czym dostawy UNRRA 8 tys. ton.

Resztę niedoboru ryb jak i pokrycie niedoboru mięsa otrzymamy prawdopodobnie z połowów przeprowadzonych przez naszą flotę rybacką.

TŁUSZCZE. — W tej dziedzinie zaopatrzenia sytuacja przedstawia się źle. Z ogólnego zapotrzebowania 78 tys. ton produkcja krajowa pokryje 18 tys. ton. Dostawy zagraniczne wyniosą 41 tys. ton, w tym UNRRA 26 tys. ton. Pozostałe 19 tys. ton

niedoboru nie mają żadnych widoków pokrycia.

MLEKO. — Zwiększono zapotrzebowanie na mleko w związku z utworzeniem specjalnych przydziałów, będzie mogło być pokryte przez produkcję krajową w ilości 2 miliardów litrów. Pozostała ilość pokryjemy z dostaw zagranicznych.

CIUKIER. — Produkcja krajowa całkowicie pokrywa zapotrzebowanie rynku wewnętrzne. Nie wykluczone jest, że po odbyciu nowej kampanii uzyskamy pewne nadwyżki eksportowe.

PLAN DO KOŃCA 1946 R.

Uchwałą Komitetu Ekonomicznego z dnia 30 lipca r. b. zatwierdzony został plan aprowizacyjny na okres od 1 września

do 31 grudnia 1946 r. Na zrealizowanie tego planu z Funduszu Aproprowizacyjnego użyta będzie suma 11 miliardów 895 milionów zł. Na zakupy poszczególnych produktów przeznaczone są następujące sumy: zboże — 2,600 milionów zł., strączkowe — 300 mil. zł., ziemniaki — 3,400 mil. zł., warzywa — 500 mil. zł., mięso — 2 miliardy zł., ryby — 600 mil. zł., tłuszcze — 1 miliard złotych, melko — 1 miliard 300 milionów zł.

Pięćset milionów przeznaczonych jest na dodatkowe zaopatrzenie wojska i bezpieczeństwa.

Do Funduszu wpłyną również kwoty uzyskane przez ściąganie zaległych świadczeń rzeczowych, które będą zamienione na równowartość w gotówce.

Zapisy na Wyższe Uczelnie rozpoczynają się 1-go września

Politechnika Łódzka rozpoczęła przyjmowanie zapisów na 1 rok studiów. Zapisy trwać będą do dnia 10 września b. r. Natomiast zapisy na Kurs Wstępny trwać będą od 26.VIII do 28.IX b. r.

Szczegóły podane są w ogłoszeniach wywieszonych w Sekretariacie Politechniki, Pl. Zwycięstwa (Wodny Rynek) 2.

Rozpoczęcie roku akademickiego wyznaczone jest na dzień 1 października 1946 r.

Sekretariat Uniwersytetu Łódzkiego podaje do wiadomości, że z dniem 1 września r. b. rozpoczyna zapisy dla studentów nowoawstępujących oraz dla ponawiających zapisy.

Od dnia 1 września r. b. Sekretariat będzie czynny w godz. 10—13-ta. W celu uniknięcia tłoku i niepotrzebnych kolejek Referat każdego wydziału załatwiać będzie dziennie 30 osób. Numerki od 1—30 wydawać będzie woźny Sekretariatu Spraw Studenckich codziennie w godz. 9 m.n. 30 — 10-ta. Kandydaci na studentów nowoawstępujących winni złożyć:

- wypełniony blankiet o przyjęciu (do nabycia w portiera w gmachu przy ul. Narutowicza 65)
 - wypełnione 2 blankiety do kwitowania dokumentów (do nabycia w portiera w gmachu przy ul. Narutowicza 65),
 - świadczenie dojrzałości w oryginale lub w odpisie rentowym,
 - metrykę urodzenia,
 - 3 fotografie,
 - kwit z opłaty za egzamin konkursowy (Wydział Lekarski, Stomatologiczny i Farmaceutyczny).
- Student ponawiający zapis winni zgłosić się do Referatu odpowiedzialnego Wydziału celem ostemplowania indeksu.

Termin składania podań dla studentów nowoawstępujących na Wydział Lekarski, Stomatologiczny i Farmaceutyczny trwać będzie od 1 do 15 września r. b. Około 20 września odbędą się egzaminy konkursowe.

Egzamin konkursowy na Wydzia-

le Lekarskim i Stomatologicznym będzie obejmował następujące przedmioty: fizykę, chemię, biologię w zakresie 2 klas liceum przyrodniczego, na Wydziale Farmaceutycznym — fizykę, chemię, botanikę w zakresie 2 klas liceum przyrodniczego.

Komasacja przedsiębiorstw przemysłu dziewiarsko-pończoszniczego

ŁÓDŹ (PAP) Dyrekcja przemysłu dziewiarsko-pończoszniczego rozpoczęła akcję komasowania małych fabryczek dziewiarskich, znajdujących się na terenie Łodzi. W końcu września przejęta zostanie przez dyrekcję dawna „Piotrkowska Manufaktura”. W fabryce tej znajduje się pomieszczenie 86 małych zakładów dziewiarskich. Każdy

z powstałych dzięki komasacji zakładów dziewiarskich będzie posiadał wyłącznie maszyny jednego typu. I tak np. jedna fabryka będzie produkowała wyłącznie swetry, inna — pończochy, jeszcze inna — bieliznę trykotową itd. Dzięki ujednostajnieniu produkcji poważnie zwiększy się jej ilość.

NOWY KURS szkoły prawniczej

ŁÓDŹ (PAP) W szkole prawniczej Ministerstwa Sprawiedliwości w Łodzi zakończone zostały egzaminy dla kandydatów na drugi sześciomiesięczny kurs pracowników prokuratury sądowej. Z ogólnej liczby 140 kandydatów, skierowanych przez partie polityczne i organizacje społeczne na II kurs

szkoły prawniczej przyjęto w wyniku dokładnej klasyfikacji 62 słuchaczy. Otwarcie kursu nastąpi w początkach września. Pierwszy kurs, który uruchomiony został w kwietniu, będzie zakończony w październiku. Szkoła się na nim z pozytywnymi wynikami 52 słuchaczy.

Pepesowcy przyczynili się do wykrycia bandy niemieckich „wilkołaków”

KATOWICE. — Władze bezpieczeństwa aresztowały dalszych członków niemieckiej organizacji „Wehrwolf”, działającej na terenie huty „Bobrek”, kolo Nowego Bytomia, o wykryciu której pisaliśmy przed kilkoma dniami. Obecnie aresztowanych zostało 7 Niemców, pracujących w hucie, na stanowiskach mechaników. Wszyscy przyznali się, że należeli do „Wehrwolu”, a w czasie rewizji znaleziono w ich mieszkaniach ulotki w języku niemieckim, nawołujące do trzykrotnej odpowiedzi „nie” w referendum ludowym.

Trzeba przy tym podkreślić,

że do wykrycia grupy dywersyjnej przyczynili się dwaj członkowie Polskiej Partii Socjalistycznej tow. Ernest Włodzimierz — szef wydziału personalnego huty „Bobrek” oraz jego zastępca tow. Jerzy Dutkiewicz. Fakty stwierdzone przez Ernesta i Dutkiewicza posłużyły władzom bezpieczeństwa do łatwiejszego wykrycia bandy dywersyjnej, która poza aktami sabotażu, gromadziła na pobliskim terenie lasu Dąbrowa, różnego rodzaju broń. Pracownik huty Ernest za przyczynienie się do zniszczenia komórki hitlerowskiej, został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Również na Opolszczyźnie wykryta została komórka organizacyjna „Wehrwolu” w liczbie trzech osób, którzy przygotowywali się do wszczęcia szerokiej akcji dywersyjnej i wciągnięcia do niej większej liczby członków. Zatrzymani posiadali broń.

Nacjonalizacja w Brandenburgii

BERLIN, (PAP). — Prezydium prowincjonalnej dyrekcji prowincji Brandenburgii wydało zarządzenie o nacjonalizacji przedsiębiorstw należących poprzednio do hitlerowskich przestępców wojennych.

W imię burżuazyjnego prawa

Sacco i Vanzetti—ofiary amerykańskiej sprawiedliwości

Cały świat stanął w obronie niewinnie skazanych na śmierć działaczy robotniczych

19 lat temu 23 sierpnia 1927 roku zostali straceni na krześle elektrycznym w mieście Charlestown w stanie Massachusetts (północny Boston) dwaj włoscy robotnicy: Nicolas Sacco i Bartholomeo Vanzetti. Amerykańskie sądownictwo i władze pokazały całemu światu, że wbrew opinii wszystkich uczciwych ludzi obu pólka, wbrew protestom milionów, potężnej akcji strajkowej robotników w wielu krajach, wbrew próbom szeregu wybitnych pisarzy i uczonych — gotowe są skazać na śmierć dwóch niewinnych ludzi, by zadokumentować, iż w walce z rewolucyjnym ruchem robotniczym klasowy burżuazyjny aparat władzy nie liczy się z nikim, nie liczy się z pojęciem winy i sprawiedliwości, niszczy sobie niewygodnych.

LEKCJA SPRAWIEDLIWOŚCI

Sprawa Sacco i Vanzetti godna jest tego, by klasa robotnicza o niej nie zapominała. Uczy ona prawdy o tym, co to znaczy burżuazyjna sprawiedliwość, dla kogo kapitalistyczna „demokracja” jest demokracją. Jest ona jednocześnie wspomnieniem wielkiej solidarnej akcji proletariatu całego świata bez względu na różnice poglądów i przynależności organizacyjnej.

Sacco i Vanzetti — to dwaj włoscy emigranci, przybyli do Stanów Zjednoczonych w poszukiwaniu pracy i chleba. Jeden z nich był robotnikiem w fabryce obuwia, drugi był sprzedawcą ryb. Byli oni zwolennikami ideologii anarchoistycznej i organizowali robotników włoskich, okrutnie wyzyskiwanych przez kapitalistów amerykańskich, w rewolucyjnych związkach zawodowych oraz prowadzili ekonomiczne akcje strajkowe. Działalność ich nie dawała żadnych podstaw władzom amerykańskim do wystąpienia przeciw nim. Niemniej dalsze przebywanie ich w kraju było nie na ręce władzom stanu Massachusetts, więc ponieważ nie było motywów dla wydalenia robotników — rewolucjonistów poza granicę Stanów Zjednoczonych, postarano się pozbyć ich inaczej.

ZBRODNICZE OSKARŻENIE

Za pretekst posłużył fakt napadu na kasjera jednej z fabryk obuwia w miejscowości South Braintree, gdzie pracował Sacco. 15 kwietnia 1920 r. zamordowano kasjera oraz ochraniającego go strażnika i zrabowano kilkanaście tysięcy dolarów. Bandyci uciekli z lupem. Ponieważ kilka napadów miało w owym czasie miejsce w tej miejscowości i sprawcy ciągle pozostawali nie wykryci, policja postanowiła, w braku rzeczywistych winowajców, aresztować niewygodnych sobie włoskich robotników i za jednym zamachem

pozbyć się ich oraz zatuszować swe niedolestwo. Z początku nawet osoby Vanzetti nie łączono z mordem w South Braintree, oskarżono go o udział w jakimś dawniej dokonanym napadzie. Dopiero później powiązano wszystko w jedną całość.

Przygotowania do procesu trwały rok. Odpowiednio urobiono i podebrano świadków, sędziów przysięgłych i przewodniczącego sądu. Niemniej jednak w czasie przewodu sądowego stało się zupełnie jasnym, że oskarżenie opiera się na niepewnych zeznaniach kilku niegodnych zaufania osób, podczas gdy obrona wykazała alibi obu oskarżonych oraz przedstawiła wielu pewnych świadków odwoławczych. Dowiedziano, iż obaj oskarżeni są jednostkami wysokiej wartości moralnej i nie mogą mieć nic wspólnego z zarzucaną im zbrodnią, dokonaną przez zawodowych przestępców. Mimo wszystko sąd skazał obu na karę śmierci.

SAD ODKRYWA SWE OBLICZE

Od tego czasu w ciągu 6 lat prowadzono akcję o kasację wyroku,

potem o łaskę. Poruszono niebo i ziemię. Po ogłoszeniu wyroku do obrony zgłosiło się wiele osób, które podały szereg faktów, obalających ostentacyjnie zeznania świadków oskarżenia. W listach otwartych i zeznaniach liczni współpracownicy sądownictwa amerykańskiego opisały przygotowania do procesu, czynione przez wydział śledczy stanu, wykazały jasno tendencjonalność zarówno w śledztwie jak i na procesie oraz podali szereg wypowiedzi przewodniczącego sądu, dowodzących jego stroniactwa. Jednak obrońcom udawało się jedynie odwołać wykonanie wyroku.

W końcu znalazł się jeden z uczestników zbrodni Portugalczyk Madeiros, który w r. 1926 przebywał, sądzony w innej sprawie, w więzieniu wraz z Sacco i wzruszył się widokiem bólu jego żony i dziecka. Madeiros podał wszystkie okoliczności zbrodni, opisał jej przebieg i wymienił uczestników. Sąd nie wziął jednak tego pod uwagę i wszystkie starania obrony pozostały bez rezultatu.

Zwracano się do prezydentów Sta-

nów Zjednoczonych, którzy się w międzyczasie zmieniali, zwracano się do gubernatora stanu. Lecz tak, jak w czasie słynnego chicagoskiego procesu 1887 r. (inicjatorów strajku 1-szomajowego), tak i tym razem — bez względu na to, czy oskarżeni byli winni, czy też nie, musieli oni zginąć, by amerykańska burżuazja miała zaufanie do swego sądu, że stanie zawsze w jej obronie per fas et nefas, jeśli tylko zajdzie potrzeba zdusić rewolucyjny ruch robotników.

WALKA CAŁEGO ŚWIATA

Opinia kulturalna świata, a szczególnie zorganizowana klasa robotnicza zdawała sobie odrazu sprawę z zasadniczego znaczenia procesu Sacco i Vanzetti. Szło nie tylko o życie dwóch rewolucyjnych robotników włoskich, szło o zasadnicze prawo do życia i do działalności politycznej ruchu robotniczego.

Już w 1921 r. powstał w Bostonie Komitet Obrony Sacco i Vanzetti. Wkrótce sprawa nabrała rozgłosu i odbiła się głośnym echem

w całym świecie. Nawet poważny odłam burżuazyjnej prasy wystąpił przeciw jawnej bezpodstawności wyroku. Po odrzuceniu kasacji przez sąd najwyższy stanu Massachusetts miał miejsce szereg zbiorowych i indywidualnych wystąpień protestacyjnych w Europie i Ameryce. Anatol France i Roman Rolland zwrócili się z apelami do ludu amerykańskiego. Poeci, uczeni politycy wielu krajów skierowali swe prośby do gubernatora Fullera. Wobec beznadziejności sytuacji rozpoczęła się akcja strajkowa. W Nowym Jorku wybuchł strajk generalny, również w Buenos Aires, Rosario i wielu miastach Południowej Ameryki. Na całym świecie konsulaty i ambasady Stanów Zjednoczonych strzeżone były przez silne oddziały policyjne. We Francji, Szwecji, Norwegii, w Anglii miały miejsce wielkie demonstracje i strajki. Angielska Partia Pracy i Rada Generalna Związków Zawodowych wystąpiły depesze z prośbą o łaskę. W Genewie potężna masowa demonstracja zdemolowała salę gmachu Ligi Narodów. Fala niepokojów oburzenia objęła cały świat.

Mimo wszystko wyrok został wykonany. Coprawda, trzeba było we wszystkich wschodnich stanach USA ogłosić stan oblężenia, coprawda siedziba gubernatora stanu była ochroniona przez 900 ludzi, a więzienie przez oddziały policji i wojska.

Sacco i Vanzetti poszli na śmierć zgodnie, jak przystało bohaterom wielkiej sprawy. Po ich śmierci sprawa nie została zamknięta. Wielki pisarz amerykański Upton Sinclair poświęcił jej swą wielką oskarżającą powieść p. t. „Boston”. Klasa robotnicza uczy się na swych doświadczeniach i pamięta o swych bohaterach.

J. BROJAN

Słowacki Himmler przed sądem

odpowie za zdradę stanu i współpracę z Niemcami

BRATYSŁAWA, (ZAP) —

Po skazaniu na karę śmierci przez powieszenie b. marionetkowego premiera Słowacji prof. Tuki, Trybunał Narodowy w Bratysławie przystąpił do rozpatrywania sprawy Otomara Kubala, byłego naczelnika „Hlinkovej Gardy” w okresie powstania słowackiego i szefa b. Urzędu Bezpieczeństwa Państwowego. Kubala oskarżony jest o zdradę stanu, współpracę z wrogiem, szczególnie zaś o zdradę słowackiego powstania narodowego w 1944 r. Wydawał on codziennie rozkazy, nakazujące

„gwardzistom” bezlitosną walkę z powstańcami i partyzantami.

Kubala nie przyznaje się do winy, twierdząc, że działał zgodnie z interesami narodu. Trybunał zajmował się szczegółowo działalnością oskarżonego w oddziale wywiadowczym głównego dowództwa „Hlinkovej Gardy” w Bratysławie, gdzie według ak-

tu oskarżenia w sadystyczny sposób męczono aresztowanych. Kubala przesłuchiwał ich osobiście, posługując się przy tym biciem, a gdy mimo to nie chcieli zdradzić swych współtowarzyszy — odsyłał ich do słynnego niemieckiego obozu koncentracyjnego w Mauthausen.

Już milion osadników polskich i jeszcze prawie tyle Niemców na Dolnym Śląsku

WROCŁAW, (ZAP). — Na Dolnym Śląsku zamieszkuje już

ponad milion Polaków. Jest to liczba wystarczająca do pierwszego mocnego uchwycenia terenu. Pamiętać jednak należy stale, że ciągle jeszcze przebywa tu około 900.000 Niemców, na których miejsce w miarę ich repatriowania napływają dalsze fale osadników.

Przekroczenie miliona osadników — oznacza również zakończenie pierwszego etapu masowego osadnictwa. Obecnie rozpoczyna się nowy etap, który znamionować będzie: planowy dobór sił potrzebnych do poszczególnych zawodów, osadzanie połączone z odbudową zakładów pracy i mieszkań, korygowanie niedociągnięć pierwszego etapu. Będzie więc to okres wielkiego, twórczego i planowego wysiłku, który zdecyduje o gospodarczym i kulturalnym obliczu Ślą-

ska. Drogę tego wysiłku można odgadnąć z prowizorycznej analizy obecnego składu zawodowego ludności Dolnego Śląska.

Półowa ogółu osadników — to ludność rolnicza (49,0 proc.). Na przemysł wielki i drobny przypada zaledwie 6 proc. Reszta zaś (45 proc.) obejmuje inne zawody oraz ludzi bez określonego zajęcia. Ta ostatnia kategoria tak typowa dla początków wszelkich wielkich ruchów osadniczych, będzie musiała w nowym okresie wprzągnąć się do zorganizowanych form pracy, lub ustąpić miejsca ludziom pracy. Repatrianci na Dolnym Śląsku stanowią 55 proc. ogółu ludności napływowej polskiej. Reszta to przesiedleńcy z Polski środkowej. W miastach przeważają przesiedleńcy — 52 proc., na wsiach repatrianci — 59 proc.

OŚWIADCZENIE którego nie było

Do Ob. Redaktora „Gazety Ludowej” Warszawa

W Nr 227 „Gazety Ludowej” przeczytałem w artykule „Odpowiedź p. Gbomulki” — Dyskusja publiczna PPS z PPR wypłynęła na szerokie fale” następujące zdanie: „W charakterze wicemin. bezpieczeństwa i w imieniu tego tak bardzo cały kraj interesującego ministerstwa składał p. Wachowicz oświadczenie na ostatniej Sesji Krajowej Rady Narodowej. Oświadczenia były mniej interesujące”.

Obywatelu Redaktorze! Nie leży zapewne w Waszej intencji, aby pisać rzeczy nieprawdziwe. Mógłbym przyjąć do wiadomości, że moje oświadczenie wg. opinii redakcji „Gazety Ludowej” było nie tylko mniej, lecz zupełnie nie interesujące, gdybym jakiegokolwiek oświadczenie składał. Może nie pamiętam i może Obywatel Redaktor zechce mi przypomnieć treść tych oświadczeń.

Proponuję: jeśli Obywatel Redaktor zacytuje choć jedno zdanie ze składanych przeze mnie oświadczeń, publicznie przyznam się do b. słabej pamięci, jeśli natomiast stwierdzi Obywatel Redaktor, że istotnie żadnych oświadczeń — (a więc i mniej interesujących) nie składałem, przyzna się Obywatel Redaktor — do... omyłki.

HENRYK WACHOWICZ

„Wolna miłość”

miało zapewnić Niemcom nowych żołnierzy

MONACHIUM, (ZAP). — Amerykańskie władze okupacyjne znalazły wśród dokumentów partii hitlerowskiej wytyczne Bormanna dla wprowadzenia po wojnie wielożeństwa oraz zalegalizowania „wolnej miłości”. Zdaniem Bormanna nadwyżka 3 — 4 milionów kobiet niemieckich zmusza hitlerowskie Niemcy do wydania ustawy, zezwalającej Niemcom na rów-

noczesne posiadanie kilku żon. Słowo „niezamezna” miało zniknąć ze słownika niemieckiego, a za obrazę matki nieslubnego dziecka, miano ustanowić wysokie kary. Dziewczęta niemieckie miano tak wychować, aby pozbyły się nierozumnej zazdrości. Reforma ta prawa małżeńskiego miała zapewnić Niemcom po trzeba dywizje na nową wojnę.

Arbeitsdienst reaktywowany lecz pono na nowych zasadach

MONACHIUM, (ZAP). — Jedną z form niemieckiego niewolnictwa, „Arbeitsdienst” — służba pracy — odżywa narazie w propagandzie. Nawet taki przeciwnik instytutacji hitlerowskich, jak premier bawarski, dr. Hoegner, wypowiedział się za wprowadzeniem służby pra-

cy, „ażby młodzież oderwać od demoralizującego ją czarnego handlu. Warunkiem jednak nowej organizacji służby pracy — mówi dr. Hoegner — winna być dobrowolność jej. Do służby tej zachętą winno być hasło odbudowy kraju”.

Ciężka wina

— ciężkie dokumenty

NORYMBERGA, (ZAP). — Protokół i dokumenty z rozprawy norymberskiej zostaną wydane w 20 wielkich tomach w językach: angielskim, francuskim, rosyjskim i niemieckim. Drukiem tych dokumentów zaj-

mują się 3 drukarnie w Norymberdze, w tym drukarnia Sturmera, wydanie rosyjskie zostanie wydrukowane w Lipsku, gdzie jedna z drukarni dysponuje odpowiednimi czcionkami.

Trochę inaczej niż u nas

Konfiskata mieszkań niemieckich w Hamburgu

HAMBURG, (ZAP). — Brytyjskie władze okupacyjne w Hamburgu wydały rozporządzenie o konfiskacie mieszkań i sprzętów domowych na potrzeby Brytyjczyków. W rozporządzeniu tym podano do wiadomości, że konfiskaty dokony-

wać będą brytyjscy urzędnicy w towarzystwie urzędnika niemieckiego. Konfiskacie nie podlegają antyki ani obrazy. Niemcom nie wolno przeciwdziałać konfiskacie przez wynoszenie przedmiotów, zmianę mieszkania, czy sprzedaż.

Obywatelu Łodzi, czy wpłacisz daninę na cele zdrowotności?

Pobór rocznika 1925

Z cywila do wojska

Młodzież ze śpiewem na ustach przybywa do RKU aby spełnić swój obowiązek wobec ojczyzny

Po dwu przeszło latach od ogłoszenia manifestu PKWN, w warunkach pokojowych, władze wojskowe przeprowadzają pierwszy normalny pobór. Na zmianę zasłużonym żołnierzom i oficerom, którzy po kilka, nieraz po 5 lat bez przerwy byli pod bronią, przychodzi nowy, młody rocznik 1925, aby pod doświadczonym dowództwem, przejąć zaszczytną służbę dla Ojczyzny.

W komisjach poborowych w Łodzi gwarno i wesoło. Obydwa RKU: powiatowe przy ul. Pomorskiej 18 i miejskie na Piotrkowskiej są odświętnie udekorowane. Nad bramą RKU Łódź — Powiat powiewają sztandary narodowe i napisy „Witajcie! Lud z Wojskiem, Wojsko z Ludem”.

Na dziedzińcu gra orkiestra. Skoczne marsze i popularne pieśni żołnierskie chwytają za serce młodych rekrutów i ich rodziny, które przybyły, aby odprowadzić swoich bliskich. Wciąż napływają grupy poborowych, często na samochodach z dalekich ośrodków województwa w towarzystwie wójtów gmin. Młodzież zdaje sobie sprawę z ważności przeżywanego momentu. Jest to bądź co bądź ważny dzień w życiu każdego młodzieńca. To przechodzenie z niefrasobliwych dni młodzieńczego życia i pracy do twardej służby i obowiązku wojskowego, do życia koszarowego i ćwiczeń ma w sobie coś wzruszającego, czego żaden rekrut nigdy nie zapomni.

Jak wygląda na pograniczu cywila i wojska? Oto schodzą się i widzą poraż pierwszy w życiu ludzie z różnych stron, przyszli towarzysze broni. Ten z walizką, ów ze skrzynką, zamkniętą na klódeczkę, trzeci z plecakiem, tobołkiem, w którym schowany jest pryzmat na kilka dni.

Nastroj — doskonały. Znajdzie się jak zawsze ktoś, kto celnym dowcipem rozchmurzy oblicze ofermę w potencji „zielonego”, czy jak ich tam nazywają tych oniesmielonych w nowym dla nich świecie. Naogół element, który idzie do wojska, jest dzielny i odważny. To już nie mamusine synki, ale często ludzie samodzielni, którzy dawali sobie radę w swym młodym dotąd życiu i którzy wiedzą, jakie stoja przed nimi teraz obowiązki i zadania.

Z dziedzińca przechodzimy do świetlicy, gdzie poborowi przygotowują się do ostatniego przeglądu lekarskiego, okazują swoje papiery, karty powołania, świadectwa fachowe i t. p. Przestronna świetlica czyni miłe wrażenie. Pieczęć nad nią i nad rekrutami pełnią przedstawiciele komitetów społecznych, a zwłaszcza Tow. Przyjaciół Żołnierza, Liga Kobiet i t. p. Pełno gazet, ilustracji. Jest gazetka ścienna z wycinkami wczorajszej prasy łódzkiej.

Długie, czyste zastawione stoły zapraszają poborowych na smaczny obiad, przygotowany osobiście

przez obywatelki z Komitetu. Tymczasem wzywają niektórych rekrutów na komisję. W specjalnej szatni, młodzież rozbiera się do naga. Rekrut staje przed obliczem lekarzy, oficerów. Widok golasów cięższy komisję. Przeważa element zdrowy, dobrze zbudowany, nadający się do służby wojskowej. Doktorzy w białych kitlach mają dobre miny, wesoło gawędzą z poborowymi. Temu mierzą wzrost, innemu zaglądają w zęby. Badają wzrok, opukują, każą podnosić nogi, odwrócić się i t. p. Wszystko razem trwa dwie, trzy minuty. Potem rekrut przechodzi do sąsiedniego stołu, gdzie badane są jego kwalifikacje zawodowe, wysłuchiwanie są z uwagą życzenia. Wreszcie odbywa się przydział do rodzaju broni, odpowiadającej kwalifikacjom i zamiłowaniom poborowego. Słuszerze wybierają służbę motorową i w artylerii. Inni znów kierowani są do piechoty, do KBW, młodzieńcy o słabszej nieco budowie do łączności. Jest wielu amatorów i kandydatów do lotnictwa.

Papiery z rekrutami wędrują do biur, gdzie pisarze załatwiają ostatnie formalności i oddają świeżo upieczonych żołnierzy pod opiekę łączników poszczególnych jednostek, do których tego jeszcze dnia pojedą, odprowadzeni przez delegatów władz i społeczeństwa.

Przed obiadem rekruci wesoło gawędzą. „Piechota” wyraża się z

zadrością o „lotników”. „Artylerzyści” za nią w świecie nie zamieniają się z „tankistami”.

— A mnie tam wszystko jedno — powiada jakiś blondyn — gdzie każą, tam będę służył.

Tak mijają ostatnie godziny przed wyjazdem do oddziałów wyszkolenia. Wiele poborowych jedzie od razu do szkół podoficerskich. Są to przeważnie ludzie już wyrobieni społecznie i politycznie, członkowie związków zawodowych, czy też byli partyzanci.

STG.

KURS DLA KORESPONDENTÓW PRASOWYCH

Wydział Prasowy Woj. Urzędu Inform. i Prop. w Łodzi organizuje w dniach od 9 do 14 września br. włącznie tygodniowy kurs dla informatorów (korespondentów prasowych) terenowych.

Na kurs delegowani są pracownicy Powiatowych i Miejskich Urzędów Inform. i Prop., aktywni działacze społeczni i Samopomocy Chłopskiej. Celem kursu jest zorganizowanie sieci korespondentów prasowych.

Na kursie wykładają będą wybitni dziennikarze łódzcy.

Informacji udziela: Wydział Prasowy Woj. Urzędu Inform. i Prop. w Łodzi, ul. Traugutta 8., dokąd należy kierować karty zgłoszenia kandydatów na kurs.

Polskie włókno do Norwegii

ŁÓDŹ (PAP) Żyrardowskie zakłady włókiennicze wykonały na zamówienie Norwegii 25 tys. metrów t. zw. płótna oponowego, które jest niezbędnym materiałem przy wyrobie opon samochodowych. Jeszcze w bieżącym miesiącu płótno zawieszono zostanie do Norwegii,



Zaślubiny z morzem

Gdynińska plaża składa się z dwóch części: z plaży „płatnej” i z tzw. „dzikiej”. Plaża „płatna” jest ogrodzona i dostać się na nią można dopiero po uiszczeniu 10 złotych.

Ponieważ na płatnej plaży łatwiej jest odnaleźć się, więc tam umówiliśmy się z naszymi łódzkimi przyjaciółkami.

Rozpoznałem ich bez trudu, wyróżniali się bowiem wśród golasów i plażowej pstrokaćziny zarówno dystynkcyjną stroją, jak i dwornością obejścia. Ob. Zielonka — w odświętnym czarnym surducie i złotych kamazkach, tow. Lufa — w nowiuteńkim, białym, welnianym swetrze i ob. Dzwoniec — w oryginalnym amerykańskim komplecie, harmonijnie zestawionym z darów Unnry, otaczali ciotkę Bandziochową, która w czarnym kapeluszu, ozdobionym złotym piórem i pąsową różą, zwracała na siebie powszechną uwagę. Tylko Franciszka i jego narzeczona rozbrali się od razu i leżeli na piasku bez krapki, w barwnych kąpielowych strojach.

— Niechże się ciotka rozbierze — zachęcał siostrzeniec. — Kto to widział prażyć się na plaży w takich ciężkich łachach... Mówiłem, żeby tego w ogóle nie zabierać.

— Idź, idź! Wariatkę chcesz? — mnie zrobił! Przy chłopcach się będę rozbierała, jak jaka baletnica!... — Ale, naprawdę, rozebrać się warto, bo się tu państwo usmażycie — popierałem radę młodego krewniaka.

Tow. Lufa nie dał o sobie tego dwa razy mówić, ale starsi panowie porzucali na razie tylko na ostrożnym zdjęciu marynarek, półkoszulków i obuwia. Atmosfera plaży zaczęła jednak dość szybko działać na wszystkich, zwłaszcza po spożyciu obfitego drugiego śniadania, składającego się z kielbasy, bułek i pomidorów, zakropionych dwiema butelkami czystej wyborowej. Starsi panowie rozebrali się stopniowo aż do kalesonów, a nawet ob. Bandziochowa zdecydowała się na zdjęcie kapelusza i trzewików.

— Ciężko się będzie wykpać w tych gaciach — taktownie zauważył ob. Dzwoniec. — Na śmierć zapomnieliśmy zabrać z sobą tych majtków kąpielowych!...

— Be! zupełnie się nogawki, to pój

dzie i tak! — oświadczył rezolutnie ob. Zielonka.

— A ciocia też pewnie nie jest bez przepisowych desusów czy! leformów!... — wtrącił Lufa.

— Jak będziecie takie świństwa wygadawać, to się zgrywam i stąd sobie pójdę! — odgrażała się ciotka Bandziochowa. Ale po oczach jej widać już było rozbowienie i czuło się, że pogroźkę swoich sama nie traktuje serio.

Franus z narzeczoną już dawno pluskali się w wodzie i tak się rozdokazywali, że postanowili koniecznie namówić i ciotkę do kąpieli. A kiedy nie pomogły perswazje, rzucili się na nią oboje i zaczęli ją gwałtem rozbierać. Pomagał im w tym z zapalem tow. Lufa, trzymając ofiarę za ramiona i nie pozwalając powalonej na piasek wyrwać się z rąk młodych zbytników.

Ściągnięto więc z niej po kolei bluzkę, stanik, spódnice, kilka hałek, pończochy — wreszcie i koszulę! Leżąc coś okazało się, że starsza dama, pod koszulą nie posiadała modnych bustonoszy, trzeba ją więc było na gwałt z powrotem ubierać w koszulę...

A potem, porwawszy krewną za nogi i za głowę, entuzjści kąpielni nieśli ją poczęli ku wodzie, choć wierz gąla nogami i krzyczała w niebogłosy, płacząc i śmiejąc się na przemian. Leż nie jej to nie pomogło. Na nie nie zdał się opór! Z pluskiem, jak ciężki worek, wrzucono ją do wody, nie czyniąc jej zresztą żadnej krzywdy, bo płytko było — po kolana. Śmiechu i wesołości było za to przy tym co niemiara! Pół plaży zbiegło się na to widowisko!...

Dokonawszy w taki sposób zaślubin starej łowianki z Bałtykiem, młodzi zbytnicy i starsi panowie pozostawili ją już jej losowi, rozkoszując się sami kąpielą.

— Dobrze jest żyć, Redaktorze, w tej naszej wolnej ojczyźnie! — zauważył tow. Lufa — z takim obszernym kąpielą, w którym pomieścić się mogą interesy wszystkich naszych partii demokratycznych!... To też nie damy go już więcej nikomu, a zwłaszcza niedoczekanie tych hitlerowskich świniarsów żeby tu kiedykolwiek powrócił mieli! Kiel.

CHLEB NA KARTKI

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi podaje do wiadomości, że na trzecią dekadę b.m. realizowane będą następujące odcinki na chleb z kart żywnościowych na sierpień r.b.

Chleb pszenno - żytni w cenie zł. 2,15 za 1 kg.:

Kat. I na odcinek nr. 4 po 1 kg. chleba;

Kat. I na odcinek nr. 5 po 1 kg. chleba;

Kat. II na odcinek nr. 3 po 1 kg. chleba;

Kat. II na odcinek nr. 4 po 1 kg. chleba;

Kat. III na odcinek nr. 3 po 1 kg. chleba;

Kat. IR na odcinek nr. 3 po 1 kg. chleba;

Kat. IR na odcinek nr. 4 po 1 kg. chleba;

Kat. N na odcinek nr. 5 po 1 kg. chleba.

Na karty żywnościowe M.K. (Ministerstwa Komunikacji) z sierpnia r.b. realizowane będą następujące odcinki na chleb.

M.K. pracownicza na odcinek nr. 6 po 2 kg. chleba;

M.K. pracownicza na odcinek nr. 7 po 2 kg. chleba;

M.K. pracownicza na odcinek nr. 8 po 0,5 kg. chleba;

M.K. rodzinna na odcinek nr. 3 po 2 kg. chleba.

Wydział Aprowizacji i Handlu zaznacza, że wyżej wywołane odcinki na chleb muszą być zrealizowane do dnia 31 sierpnia włącznie. Po upływie tego terminu żadne reklamacje nie będą uwzględniane.

KARTY MLECZNE DLA CHORYCH

Wydział Aprowizacji i Handlu podaje do wiadomości, że wydawanie kart mlecznych dla chorych na miesiąc wrzesień 1946 r. rozpocznie się od dnia 22 sierpnia br. za okazaniem listy meldunkowej (nie-

bieskiej) w biurze Wydziału przy ul. Wólczańskiej nr. 18, II piętro, pokój nr. 252 i zakończone zostanie nieodwołalnie w dniu 10 września b. roku.

Karty mleczne wydawane będą tylko na podstawie zaświadczenia lekarzy miejskich, państwowych i Ubezpieczalni Społecznej.

Pod dniem 10 września wydawane będą karty mleczne dla chorych, tylko na recepty lekarskie, na następujące choroby: ostre zapalenie nerek i owrodzenie dwunastnicy. Na karty mleczne wrześniowe prawdopodobnie wydawane będzie mleko skondensowane w puszkach, lub mleko pełnotłuste w proszku.

Kobieta-minister U. S. A. Bawi z wizytą w Warszawie

WARSZAWA (PAP) Przybyła do Warszawy pani minister dr. Estera Brunauer, naczelna delegatka rządu Stanów Zjednoczonych do Organizacji Narodów Zjednoczonych dla

spraw kultury, nauki i wychowania UNESCO — mającą swą tymczasową siedzibę w Londynie. Pani Brunauer bawiła ostatnio w Austrii, Czechosłowacji, Anglii, Francji, a w najbliższej przyszłości odwiedzi inne kraje Europy środkowej, aby zebrać informacje i dane statystyczne, niezbędne do koordynacji szkolnictwa w Europie. Minister dr. Brunauer złożyła wizytę w Min. Oświaty, w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i w Ministerstwie Zdrowia, gdzie została przyjęta przez ministra dr. Litwina. Pani Brunauer zapoznała się ze stanem wydziałów lekarskich naszych wyższych uczelni, szkół pielęgnarskich, z organizacją ośrodków zdrowia i z naszymi osiągnięciami i potrzebami w tym zakresie.

Czytajcie prasę socjalistyczną

Spółdzielczość realizuje demokrację gospodarczą

Pod takim hasłem spółdzielcy całej Polski będą obchodzili swój „Dzień Spółdzielczości” 29 września 1946 r. Z inicjatywy Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P. w dniu 14 sierpnia b. r. został zorganizowany Miejski Komitet Obchodu Dnia Spółdzielczości w Łodzi, w którego kompetencji leży również dopilnowanie organizacji O. D. S. na terenie powiatu.

Przewodniczącym Komitetu został wybrany ob. Janczyk Tadeusz, Prezes Zarządu P. S. S. w Łodzi, Sekretarzem ob. Głabski Czesław, Instruktor Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P.

W sprawach organizacyjnych i materiałów propagandowych zaінte resowani powinni się zwracać do Komitetu, którego siedziba mieści się przy ul. Piotrkowskiej 31 (Zarząd P. S. S.) tel. 111-49, lub do Oddziału Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P. w Łodzi, ul. Żeromskiego 98, tel. 117-91 i 217-34.

21. VIII w Łodzi

WAZNE TELEFONY:

- Woj. Urząd Bezp. - tel. 252-72
Wojewódzka Kom. Milicji Obywatelskiej - tel. 250-07
Miejska Komenda Milicji Obywatelskiej - tel. 255-60
Pow. Urząd Bezp. - tel. 134-01
Kom. Pow. MO - tel. 185-02
Pogot. Lekarskie PCK - tel. 117-11
Pogot. Ratunk. Miejskie - tel. 104-44
Pogot. Ratunk. Ubezp. - tel. 134-15
Straż pożarna - tel. 8
Biuro numerów - tel. 199-00
Redaktor Naczelny Kuriera Popul. i sekretariat - tel. 130-46
Sekretarz Redakcji - tel. 144-18
Kierownik Administracji - tel. 223-22
Dział ogłoszeń i Eksped. - tel. 256-37
Dział prenumeraty - tel. 268-95

DYZURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują apteki: Danieleckiego (Piotrkowska 127), Zajackiewicza (Zielony Rynek 37), Górczyckiego (Przejazd 59), Karolina (Piłsudskiego 54), Antoniewiczowa (Szosa Pabianicka 58), Stecika (Limanowskiego 37).

TEATRY

TEATR KAMERALNY

Daszyńskiego 34. Dzisiaj o godz. 19.30 przedstawiemy 19 min. 30 przełama komeidia amerykańska Barry Connera pt. Roxy z udziałem Janiny Łukowskiej, Zofii Ordynskiej, Tamary Pasławskiej, Marii Szumowiczówny, Michała Melny, Adama Mikolajewskiego i Ludwika Tatarskiego.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ

„LUTNIA” Dzisiaj o godz. 19.30 pełna humoru piękna operetka P. Abrahama „Wiktoria i jej fużar”. Udział biorą: Elna Giedt, Michał Ślaski, B. Halmirska, St. Piasecka, J. Grygalka, St. Bruszkiewicz, K. Koszela, Chronicki, Wł. Szczawiński, T. Ślask.

CYRK Nr. 3

Al. Kościuszki 5/7 Ostatnie dni pobytu! Dobrotowy program, 16 atrakcji światowych. Początek przedstawień o godz. 19.30 - wtorki, czwartki, soboty i niedziele po 2 przedstawienia o godz. 16.30 i 19.30.

UWAGA, B. WIĘZNIOWIE!

Zarząd Grodzki Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych w Łodzi wywya wszy skich kolegów posiadających PAPIAKI do wypożyczenia Państwowemu Przedsiębiorstwu Państwowemu „Filma Polskiego” ul. Łakowa Nr 23 w Łodzi, albo w Sekretariacie Związku ul. Jaracza Nr 3 w terminie do dnia 25 bm.

OGNIŚKO METODYCZNE PRACY ŚWIETLIOWEJ

Podaje się do wiadomości aktywu świetliowego, przy przy Wydziale świetliowym TUR istnieje Ogniśko Metodyczne Pracy świetliowej. Od wszystkich pracowników świetliowych będą wymagane daleko idące kwalifikacje. Ogniśko Metodyczne Pracy świetliowej daje możliwość pogłębienia swojej wiedzy i nabycia wymaganych kwalifikacji.

OGŁOSZENIE

Spoleczna Komisja Kontroli Cen w Łodzi na posiedzeniu w dniu 16 sierpnia 1946 r. ustaliła następujące maksymalne ceny octu, obowiązujące za wymianą butelek w detalicznej sprzedaży sklepy spożywcze od dnia 19 sierpnia 1946 r. aż do odwołania: 1 litr octu 6% w butelce litrowej 60 zł. 0,5 litra octu 6% w butelce półlitrowej 33 zł.

RADIO

Godz. 224 m. Program na środę 21 sierpnia 1946 roku. W-wa: 6.00 Pieśń „Kiedy ranne...”, oraz dziennik. Łódź: 6.20 Program na dziś. Poznań: 6.25 gimnastyka. 6.35 muzyka. Kraków: 6.57 sygn. czasu. 7.00 muzyka poranna. W-wa: 7.30 powt. najważn. wiad. dziennika. 7.35 muzyka. 8.20 inform. ogólnopolskie. Łódź: 8.30 Rozmaitości. 8.40 Codzienny ode. prozy: „Człowiek o dwóch twarzach” powieść Wł. Rymkiewicza (d. c.). 8.55 Skrzynka poszukiwania rodzin. 9.05 Przerwa. Kraków: 11.57 sygn. czasu i hejnał z Włocławka. 12.05 dziennik. Katowice: 12.35 muzyka. Kraków: 12.55 „5 minut poezji”. Poznań: 13.00 „Na ziemiach odzyskanych”. 13.15 Koncert Orkiestry Salon. Rozgłośni Poznańskiej. 14.00 Pog. dla dzieci. 14.10 Muzyka. Łódź: 14.50 Muzyka z płyt. 15.05 Skrzynka młodzieżowa w opr. H. Sosnowskiego. 15.10 Rezerwa. 15.20 Pieśni kompozytor. polskich w wyk. J. Krzaniuki-Reissowej przy fortep. W. Klimowiczowa. 15.40 Wiadomości z miasta i prowincji. 15.45 Koncert reklamowy. W-wa: 16.00 dziennik. 16.30 koncert. Łódź w programie ogólnopolskim: 16.55 Z cyklu: „Portrety pisarzy” „Adam Asnyk” w opr. A. Kasprzowicza. W-wa: 17.10 Koncert. 17.50 „Odbudowujemy W-wę”. Łódź: 17.55 Aud. dla świadk. robotniczych: 1. Pog. J. Dąbrowska - Sierżantowskiego p. t. „Apel poległych kamienie”, 2. Płyty, 3. „Szukamy skarbow na własnym zagonie” pog. mgr. H. K. Sokola, 4. płyty. W-wa: 18.30 Koncert. 19.00 Nauka przy gramofonie. Kraków: 19.30 Aud. chopinowska w wyk. Z. Drzewieckiego. W-wa: 20.00 dziennik. Katowice: 20.30 Pieśni Rawela i K. Szymanowskiego w wyk. I. Lewińskiej. W-wa: 20.45

Sluchowisko. Łódź: 21.00 Montaż słowno-muzyczny w opr. B. Busiakiewiczza p. t. „Zapomniany tenor Giuseppe Anselmi”. 21.20 Z życia woj. łódzkiego: pog. inż. R. Szymbarskiego p. t. „Akcja odbudowy na terenie województwa łódzkiego”. 21.30 Koncert życzeń. Łódź w programie ogólnopolskim. 22.00 Mozaika muzyczna: wyk. J. Paczewska i J. Stadler - piosenki, Prof. Leszczyńska - fortep. oraz Z. Sawalski - konferans. 22.30 Skrzynka poszukiwania rodzin. W-wa: 23.00 dziennik. 23.20 program na jutro. Łódź: 23.30 Program na dzień jutrzejszy, zakończenie audycji i hymn do 23.35.

ZEGARY KONTROLNE dla dozorców nocnych narzędzia, art. techniczne, wyroby żelazne, okucia meblowe i budowlane poleca F-ma Rola Fulmański Łódź, Piłsudskiego 29.

PRZETARG Zarząd Miejski w Łodzi - Wydział Gospodarczy ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę 150 szt. gaśnic przeciwpożarowych.

Blizszych informacji udzieli Wydział Gospodarczy ul. Legionów 10, pokój 14 w godz. od 9-ej do 13-ej. Oferty w załączonych kopertach z napisem: „Oferta na dostawę 150 szt. gaśnic przeciwpożarowych” należy składać do dn. 27 sierpnia 1946 roku do godz. 9-ej pod wyżej wskazanym adresem Wydziału Gospodarczego, gdzie również w tym samym dniu o godzinie 10-ej nastąpi otwarcie ofert.

OGROD ZOOLOGICZNY EDROWIE (dojazd tramwajem 9) otwarty od 9 rano do zmierzchu.

Repertuar kin łódzkich

Table with 2 columns: Theater name and address, and Program details. Includes titles like 'WIELKI WALC', 'KAPITAN BENOIT', 'SLUBY KAWALERSKIE', etc.

Początek seansów: w dni powszednie o godz. 16, 18 i 20; w niedziele i święta o godz. 14, 16, 18 i 20. Kino: Hel, Adria, Przedwiośnie i Roma rozpoczynają seanse o pół godziny później t. zn. w dni powszednie o godz. 16.30, 18.30 i 20.30 w niedziele i święta pierwszy seans o godz. 14.30. Oświatowy - 2 seanse dziennie: godz. 17 i 18.30. Niedziele i święta 15.30, 17 i 18.30.

PAŃSTWOWE PRZEDSIĘBIORSTWO Traktorów i Maszyn Rolniczych CENTRALA W ŁODZI POSZUKUJE WYKWALIFIKOWANYCH KSIĘGOWYCH - BILANSISTÓW obeznanych z planem kont i przebitką, oraz KIEROWNIKA REFERATU BUDŻETOWEGO.

KINO WŁOKNIARZ ul. Zawadzka 16. DZIS PREMIERA! Przepiękny dramat produkcji francuskiej „KONFLIKT” W rolach głównych: CORINNE LUCHAIRE i ROGER DUCHESNE

POTRZEBNY MISTRZ DZIEWIARSKI na maszyny sańczkowe na wyjazd do Lignicy. Zgłoszenia do t-my Piłhal, Łódź, ul. Krzemieniecka 2 Wydział Personalny.

PRZETARG

Zarząd Miejski w Łodzi Wydział Gospodarczy ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie i dostawę 10 kompletów mebli przedszkolnych. Zestawienie jednego kompletu mebli: 1) 6 szt. stolików do zajęć, 2) 2 szt. stolików do zajęć, 3) 35 krzeselcezek, 4) 1 szafa indywidualna, 5) 1 szafa na pomoce naukowe, 6) 1 półka stojąca, 7) 2 szt. schówek na buty, 8) 1 tablica szkolna ścienne, 9) 2 wieszaki stojące do ręczników, 10) 3 wieszaki listowe do ubrań.

OGŁOSZENIA DROBNE

Multiple small advertisements including: Lekarze (Dr med. E. Mikulicz, Dr L. Różycki, Dr J. Jadwiga Szustrowa, Dr Dobrowolski, Dr Med. S. Żurkowski, Dr A. Rataj Żurkowska, Dr Tadeusz Chęciński, Dr med. Markiewicz, Dr Kowalski, Dr med. Marian Ziarski), Zagubione dokumenty, Kupno i sprzedaż (Samochoód ciężarowy), Różne (Liceum dla Drogistów, Lekcje Angielskiego).

Murzyn murzynowi nie równy

„Kraj wolności“ uznaje jeszcze niewolnictwo Republika, w której mąż zastawia żonę.. w lombardzie

— Jedynym autonomicznym państwem murzyńskim świata jest Liberia. Egzystencję swą republika ta zawdzięcza filantropijnemu odruchowi obywateli amerykańskich, którzy pragnąc zlikwidować u siebie niewolnictwo, przesiadli część murzynów amerykańskich do Afryki, w okolicie ujścia rzeki Mesurado.

Mimo nieprzychylnego klimatu wilgotnego i gorącego — w którym od maja do października padają niemal bez przerwy deszcze, mała kolonia rozwinęła się wyjątkowo pomyślnie. Wyzwolenicy wykarczowali znaczny szmat puszczy, na wyżynie Mesurado założyli miasto Monrowię, poczem opracowali własną konstytucję.

15 TYSIĘCY NIEROBÓW.

Według konstytucji tej jednak uprawnienia obywatelskie przysługiwały jedynie potomkom murzynów amerykańskich. A z prawa tego zrobiono bezwzględny użytek.

Półtoramilionowa ludność tubyleza była bezlitośnie wykozystywana przez 15 tys. wycieczających przybyszów, którzy objęli wszelkie placówki urzędowe. Nierobstwo podnieśli do godności ideału, a cywilizację ich symbolizował jedynie język angielski, a przede wszystkim ubiór składający się z fraka, cylindra i wielkiej ilości orderów.

Choć Liberia obfituje w kopre, kakao i kawę, należy do najuboższych krajów na kuli ziemskiej, a wewnątrz jej kryje wielkie bogactwa w postaci złota i diamentów — republika ta stale boryka się z finansowymi trudnościami, które zmusiły ją do podporządkowania się wpływowi bankierów z Wallstreet.

W roku 1933 Liberia uzyskała pożyczkę w wysokości 5 mil. dolarów od króla kauczukowego Firestone'a w zamian za monopol eksploatacji drzew kauczukowych. Od tego czasu koncern Firestone sprawuje właściwie nieoficjalnie rządy kraju, z którego czernie kolosalne zyski.

Plantacje koncernu liczą ponad 7 milionów drzew kauczukowych. Tysiące murzynów zmusza się u nich do niewolniczej pracy w najokropniejszych warunkach klimatycznych. — Plantacje leżą albowiem w wilgotnej i gorącej strefie przybrzeżnej.

NIEWOLNICTWO.

Wygląda to na ponury dowcip, ale państwo, które założone zostało jako azyl wolności, którego nazwa wolność oznacza, do dziś jeszcze toleruje niewolnictwo. Spotykamy je w Liberii w najprzeróżniejszych postaciach.

Najpowszechniejszym jest system zastawniczy, według którego „czarny brat“ ma prawo zastawić swą żonę czy córkę jak

pięścierek w lombardzie. Ponieważ przeważnie nie stać go na wykup fantu, kobieta idzie na licytację. Przeciętą ceną wynosi 6 fantów.

NA WYBRZEŻU KONCZY SIĘ CYWILIZACJA.

Rozplanowana z rozmachem stolica republiki Monrowia liczy 6,000 mieszkańców. Wobec stałych pustek w kasie państwa miasto to jest wyjątkowo zaniedbane. Oprócz kilkunastu nowoczesnych i to z zasady niewykończonych gmachów zbudowane jest z krytych falistą blachą baraków i przeraźli-

wie brudnych chat tubylezych. Wyboiste ulice porasta trawa, zaraz za miastem rozpoczynają się bezdroża.

Jedynie do plantacji Firestone'a można się dostać wygodną autostradą, reszta dróg to wąziutkie przebiegi w dżungli ścieżki, których przebieg jest prawdziwą męką.

Dżungli tej cywilizacja nie tknęła jeszcze w ogóle. Akcja misjonarzy kończy się na skraju „Buszu“. Wewnątrz niego tłum murzynów po staremu tańczy wokół ognisk i składają ofiary na ołtarzach bogów.

WIELKIE MOCARSTWA WALCZA O WPLYWY.

To malutkie i dotąd jeszcze niezbadane państewko od dłuższego czasu jest już przedmiotem rywalizacji walczących tu o wpływy mocarstw.

Mimo, że lawice piaskowe i mangarowe bagna utrudniają wielkim parowcom oceanicznym dostęp do jej brzegu, Liberia posiada wielkie znaczenie strategiczne dla komunikacji z południową Ameryką i przez Przylądek Dobrej Nadziei z Indiami czy Bliskim Wschodem.

Dlatego też Anglia chciała ob-

sadzić jej wybrzeże w roku 1940. Na przeszkodzie jednak stanęły wtedy Stany Zjednoczone A. P.

Od tego czasu datuje się infiltracja amerykańskich inżynierów lotników. W roku 1941 Pan-American Lines uzyskuje przywilej na założenie na terenie Liberii szeregu lotnisk. W 1942 roku przed mieliznami Monrowii pojawiają się amerykańskie transportowce, a korpus desantowy obsadza stolice miniaturowej republiki.

A. F.

Sprawiedliwości stało się zadość W Polsce nie ma miejsca na bandytyzm

CIESZYN (PAP) Rejonowy sąd wojskowy w Katowicach na sesji wyjazdowej w Cieszynie rozpatrywał w trybie doraźnym sprawę przeciwko 16-tu członkom podziemnej organizacji terrorystycznej NZS, która przez dłuższy czas grasowała na terenie powiatu cieszyńskiego, rybnickiego i pszczyńskiego. Ławę oskarżonych zajęli: Paweł Heczko, pseudonim „Edek“, Emil Rusinek — „Gustlik“, Zygfryd Kolodziej — „Jastrząb“, Robert Kolodziej — „Ojciec“, Eryk Szmajdruch — „Tarzan“, Kurt Piechula — „Topol“, Erwin Piskula — „Bill“, Wilhelm Szwajnoch — „Prom“, Adolf Bojda, Agnieszka Wojtowicz — „Stasia“, Alfred Gerlich, Ludwik Blachut, Bernard Brandys, Zygmunt i Bolesław Sobocikowie, Józef Karnas. Oskarżeni należeli do band leśnych „Wędrowiec“ i „Leśniczówka“, pod komendą „Warzyca“, a bezpośrednim dowódcą majora „Erga“. Banda, zorganizowana w lutym br., była postrachem powiatów cieszyńskiego, pszczyńskiego i rybnickiego. Działalność bandy zaczęła od napadu rabunkowego na garbarnię w Jaskowicach. Nieco później zamordowali działacza PTS Buchalka i funkcjonariusza U. B. Ówkińskiego z Jaskowic. Dalej zamordowali działacza PPR — Szweczyka z Brennej. Latem br. wysadzili pomnik bohaterów Czerwonej Armii i urządzili napad na trybunę 1-majową. Nieco później wysadzili pomnik ku czci poległych bohaterów Czerwonej Armii w Gorzycach i urządzili napad na miejscowy posterunek M. O. Dziełem tej bandy jest zamordowanie działacza PPR Kuski w Golanowicach, napady na spółdzielnie w Golaszowicach oraz browar w Tychach, skąd zrabowali 1.368.000 zł. Niezależnie od tego prowadzili oni zacieklą kampanię antypaństwową w okresie przed refe-

rendum. W wyniku przeprowadzonej rozprawy sąd skazał: Heczko, Rusinka, Kolodzieja Roberta, Kolodzieja Zygfrйда, Szmajdrucha, Szwajnocha, Bandysa i Bolesława Sobocika na karę śmierci, Karnasa na dożywotnie więzienie, Blachutę, Sobocika Zygmunta, Piskulę, Adolfa Bojda — po 15 lat więzienia, Agnieszka Wojtowicz-

wą i Piechulę Kurta po 10 lat więzienia.

KRAKÓW (PAP) W wyniku rozprawy przeciwko członkom bandy dywersyjnej przed rejonowym sądem wojskowym w Krakowie, skazani zostali na karę śmierci: zastępca dowódcy bandy Sroga Henryk, jego towarzysze Sroga Jan, Nowak Józef oraz Gas Władysław, który

przechowywał należący do bandy magazyn broni. Członkowie bandy: Stanisław Bogacz, Józef Marcinek i Józef Ozdoba skazani zostali na karę 10 lat więzienia. Stanisław Pycia, Ludwik Golda i Andrzej Ordysa, którzy udzielali schronienia i czynnej pomocy członkom bandy skazano na karę 3, 2 i 5 lat więzienia.

Na froncie walki ze spekulacją

Raport komisji specjalnej w Łodzi Jak odbędzie się wysiedlanie pasożytów z mieszkań i przydział lokali dla robotników i pracowników

W Centr. Robotniczym Domu Kultury odbyło się wczoraj zgromadzenie przedstawicieli rad zakładowych wszystkich galezi przemysłu. Z ramienia Centralnej Komisji Związków Zawodowych przybył na zgromadzenie sekretarz generalny, tow. Sokorski, który w przemówieniu swym scharakteryzował znaczenie, wprowadzonych na skutek ingerencji CKZZ, dekrety o radach załogowych, o powołaniu Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami, wreszcie dekrety z 6 sierpnia o nadzwyczajnych komisjach mieszkaniowych.

Na porządku obrad znajdowało się sprawozdanie Komisji Specjalnej do walki ze szkodnictwem gospodarczym. Złożył je przewodniczący tej Komisji, ob. Madej, przedstawiając w ogólnym zarysie działalność Komisji za okres od stycznia do 31 lipca rb.

Ogółem wpłynęło do Komisji w okresie sprawozdawczym 877 doniesień. Wiele spraw zostało umorzonych, a zatrzymane początkowo ludzie — zwolnieni, wiele spraw przekazanych zostało do decyzji prokuraturze, lub wniesionych zostało do instancji sądowych. Ogółem aresztowano 224 ludzi, z których 100 skierowano do obozów przymusowej pracy.

Poza presjami przeciw szabrownikom, spekulantom i matwersantom, Komisja przeprowadziła kilka akcji profilaktycznych, celem oczyszczenia atmosfery w niektórych galeziach pracy i produkcji, a zwłaszcza celem przecięcia pasma lichwiarskich machinacji. Dokonano rewizji w wielkich składnicach łódzkich,

przeprowadzono akcje „czukrowa“, akcje kontrolna, w lokalach nocnych i gastronomicznych itp.

Aby praca Komisji dawała jeszcze lepsze wyniki, potrzebna jest zdaniem ob. Madeja, współpraca rad zakładowych. Przy każdej radzie musi być wybrany łącznik z Komisją Specjalną, celem rozszerzenia akcji ścigania przestępstw, jak i zapobiegania im.

Drugą formą współpracy Komisji z radami będą w najbliższym czasie doraźne kontrole i rewizje w zakładach pracy. Bez fachowej pomocy i opinii samych robotników, kontrolerzy Komisji nie będą w stanie ocenić sytuacji i wyciągnąć należitych wniosków. Kontrole te, jak zapowiedział przedstawiciel Specjalnej Komisji, będą coraz częstsze.

Po referacie ob. Madeja, omówione zostały na zgromadzeniu sprawy mieszkaniowe. Obszernych wyjaśnień udzielił przew. OKZZ tow. Burski. Wskazał on na znaczenie wydanego dekretu dla świata robotniczego. Bezlitośnie usuwani będą z wygodnych, wielopokojowych mieszkań osoby, uchylające się od pracy, spekulanci i szabrownicy, a do ich mieszkań wsiedleni będą ludzie, nie mający w ogóle dachu nad głową, lub mieszkający w warunkach złych i szkodliwych dla zdrowia.

Orzeczenie nadzwyczajnej komisji mieszkaniowej będą miały sankcje obowiązująca i nieodwołalna.

Komisje mieszkaniowe pracować będą także przy poszczególnych radach zakładowych. Zainteresowani robotnicy, pragnący otrzymać

mieszkania winni zgłosić podania do komisji przy radzie załogowej. Członkowie tej komisji zbadają warunki mieszkaniowe robotników i zapoczątkują podania. Przydział mieszkań nastąpi przez nadzwyczajną komisję miejską, która oprócz nieregularnych i pasożytów lokale, odda do dyspozycji rad załogowych.

Komisja uruchomi w najbliższych już dniach aparat kontrolny, składający się z 100 kontrolerów. Obowiązkiem mieszkańców, co do których wiadomo, że nie pracują, lub trudnią się szabrem. Wysłanie odbędzie się błyskawicznie — w ciągu kilku dni. Jednocześnie pod kontrola komisji przy radzie zakładowej odbędzie się wsiedlenie robotnika czy pracownika do opróżnionego lokalu. G.

Ukarani aptekarze

Ostatnio władze administracyjne podjęły ostrą walkę z aptekami, które pobierały nadmierne ceny, nie stosując się do ustalonych cenów. Oto nazwiska i kary na zarządzających aptekami, którzy wykorzystując nieświadomość chorych, sprzedawali lekarstwa i preparaty po paskarskich cenach:

1. Mgr. Zofia Otomucka, kierowniczka apteki Zw. Zaw. Prac. Pocz. ty, Piotrkowska 46 — grzywna 15 tys. złotych,
2. Mgr. Stanisław Bojarski, właściciel apteki, Przejazd 19 — grzywna 10.000 zł.,
3. Mgr. Febus Lessing, zarządcą apteki suk. J. Zimolewicz, Piotrkowska 25 — grzywna 15.000

Redakcja: Łódź, Piotrkowska 68, Administracja: Piotrkowska 70. Tel. red.: 130-46 i 144-18. Adm.: 222-22 i 256-37. Konto czek. Bank Spółem Nr 308 i PKO Łódź VII 4414

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 12-13. Sekretarz Redakcji od 11-12-ej. Redakcja rękopisów nie zwraca. Honorujemy artykuły tylko z góry umówione. Redaktor: Artur Karaczewski. Wydawca: Wojewódzki Komitet PPS w Łodzi.

CENY OGŁOSZEŃ Drobne: za wyraz półtorowy poza tekstem — 5 zł. Inne ogłoszenia: za milimetr — szpalta poza tekstem — zł 14, w tekście — zł 21. — W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej.